

Volda kommune 1. mars 2017

Korleis kan helsefremmande arealplanlegging bidra til attraktivitet i Volda?

Michael J. Fuller-Gee MNLA
Sjefarkitekt-byplanlegger, Arendal kommune

SENTERSTRUKTUR, SENTRUMSAVGRENSING OG FUNKSJONSFORDELING I VOLDA

Arealdel 2018 - 2030

Dato: 01.12. 2018

Volda sentrum prioriteres

Stad	Sentertype	Funksjonar
Volda sentrum	Indre sentrumssone (Kommunesenter)	Detaljhandel, utvalshandel og plasskrevjande varer. Ikkje plasskrevjande storhandel, lager, godsterminal, bilhandel, bilbutikk eller støyande og forureinande verksemder.
Volda sentrum	Midtre sentrumssone (Suppleringscenter)	Detaljhandel og utvalshandel totalt samla areal inntil 6 000m2 BRA, plasskrevjande varer. Utvalshandel og plasskrevjande varer med min. 1000m2 BRA. Ikkje sko, klede, blomsterbutikk og anna småhandel som naturleg høyrer heime i sentrum. Regional og lokal offentleg og privat tenesteyting. Skule, barnehage
Volda sentrum	Ytre sentrumssone	Daglegvarehandel inntil 3000 m2 BRA. Skule, barnehage, lokalt forsamlingshus.
Mork/ Furene	Knutepunktsenter	Plasskrevjande varer med min. 1000m2 BRA. Detaljhandel inntil 3000 m2 BRA. Ikkje detalj-/utavishandel ut over 3000 m2 BRA. Næringsareal for ulike typar verksemder med bransjevis lokalisering. Lokalt forsamlingshus, offentleg og privat tenesteyting for å dekke lokalt behov.
Lauvstad/ Dravlaus	Lokalsenter	Detaljhandel inntil 3000 m2 BRA. Lokalt forsamlingshus, offentleg og privat tenesteyting for å dekke lokalt behov. Næringsareal for ulike typar verksemder.
Folkestad	Lokalsenter	Detaljhandel inntil 3000 m2 BRA. Lokalt forsamlingshus, offentleg og privat tenesteyting for å dekke lokalt behov. Næringsareal for ulike typar verksemder
Fyrde	Lokalsenter	Detaljhandel inntil 3000 m2 BRA. Lokalt forsamlingshus, offentleg og privat tenesteyting for å dekke lokalt behov. Næringsareal for ulike typar verksemder.

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA
2023

Kommunen har ellers mange spredde bygder rundt om i kommunen. Tidlegare hadde dei fleste bygdelag eigen skule, butikk, postkontor m.v. Desse bygdesentra hadde ikkje berre ein tenestefunksjon, men like viktig var rolla som møtestad og identitetsberar.

Næringspolitisk handlingsplan 2017-23

Næringsbygg og sentrumsutvikling

Tilgang på tidsriktige, sentrumsnære næringsbygg er avgjørende for at bedrifter skal velge å lokalisere seg i Arendal

Hva gjør steder attraktivt for mennesker ?

- Attraktiv?
- For hvem?

Næringspolitisk handlingsplan 2017-23

Skoler, barnehager, boligtomter, båt plasser, fritidstilbud, kulturtilbud

Gode boforhold er viktige trivselsfaktorer for ansatte, og tiltrekker seg kompetent arbeidskraft. Ansatte påvirker lokalisering av virksomheter.

BYUTVIKLING - SJEKKLISTE:

1. Skap samspill mellom funksjoner
2. Økt fokus på folkehelse ved utvikling av sosiale møtesteder og satsing på kultur
3. Plasser barnehager, skoler og universiteter i sentrum
4. Utvikle sjøsider og elvebredder med nye bygninger, parker og plasser
5. Bygg mange nye attraktive, sentrumsnære boliger
6. Transformer bygninger og parkeringsplasser til nye formål
7. Skap bedre tilgjengelighet med bil, buss, sykkel og til fots
8. Synliggjør kulturarv og kulturmiljøer

BYUTVIKLING - SJEKKLISTE:

1. Skap samspill mellom funksjoner
2. Økt fokus på folkehelse ved utvikling av sosiale møtesteder og satsing på kultur
3. Plasser barnehager, skoler og universiteter i sentrum
4. Utvikle sjøsider og elvebredder med nye bygninger, parker og plasser
5. Bygg mange nye attraktive, sentrumsnære boliger
6. Transformer bygninger og parkeringsplasser til nye formål
7. Skap bedre tilgjengelighet med bil, buss, sykkel og til fots
8. Synliggjør kulturarv og kulturmiljøer
9. **Skap dialog og klima for investering mellom nærings- eiendoms- og offentlige aktører**
10. **Politisk vilje**

Fra bilvennlig til menneskevennlig sted.

Norheimsund: 2 240 innbyggere

Kvam herad

«Statens pris for
attraktiv stad 2013»
– kva gjorde vi og
gjer vi for og
lukkast?»

Samfunns-og utviklingssjef
Jon Nedkvitne

Fra bilvennlig til menneskevennlig sted.

HELSEFREMMEDE BY- OG STEDSUTVIKLING

Når helsetjenesten kun kan gjøre noe med 10 % av folkets helseproblemer, må de resterende 90 % påvirkes av de fysiske rammer for hvor og hvordan vi lever. Som Winston Churchill formulerte det: «Først former vi våre byer, deretter former de oss».

Michael Fuller-Gee MNLA er sjefarkitekt og byplanlegger i Arendal kommune. Han har tidligere arbeidet blant annet som sjefarkitekt i Husbanken Region sør og som førstesamfunnsleder på Universtet i Agder samt NMBU Ås. Fuller-Gee er medlem av juryen for den nye Ottavos pris for bærekraftig by- og stedsutvikling – «Attraktiv by».

Av Michael Fuller-Gee

Vi har mye kunnskap om tiltak som kan bidra til miljøvennlig og grønn byutvikling og til utviklingen av et nullutslipp-samfunn. Men fortsatt er det lite fokus på og få ressurser til å skape mer menneskevennlige og helsefremmende byer og tettsteder. Sentralisering, urbanisering og fortetting preger samfunnsutviklingen. Likevel blir mange nye institusjoner og anlegg som sykehus, politistasjoner, skoler, svømmebasser og idrettsanlegg lokalisert i utkanten av der folk bor og jobber. Dette genererer enda mer bruk av privatbil, som igjen undergraver mulighetene for å gå eller sykle og grunnlaget for god kollektivtrafikk. Vi bygger det som Erling Dokk Holm kaller «teite og ikke tette steder». Vi som planlegger, isolerer folk fra hverandre og gjør dem syke.

Det skjer mange brudd mot kriteriene for planlegging for bedre folkehelse. De som styrer og bygger vårt samfunn – kommersielle utbyggere, idretten, kommuner, fylkeskommuner og stat – har ikke nok bevissthet om de gode planleggingsgrepene. Utbyggingen foregår i et slags kompaniskap med kommunens beslutningsmyndighet og ofte fullstendig på tvers av råd fra folk og faggrupper. Det endelige resultatet er dette «planlagte forfallet» som gjør mange av oss syke.

Lokalisering av viktige funksjoner langt fra hverandre på utliggende steder er også en form for sosial/økonomisk diskriminering. Vi vet at ressursvake grupper kan oppleve manglende tilgjengelighet som et hinder, og det kan føre til at de blir fysisk passive og overvektige. Fedme blant barn og unge er blitt utbredt. Ja, norske 15-åringer sitter faktisk mer stille enn folk i alderen 65–85 år, og sett

under ett er vi nordmenn blant de minst fysisk aktive i Europa. Vi kjører våre barn til barnehager og skoler om dagen og oss selv til fritidsaktiviteter om kvelden. Kommunene og idretten bruker enorme offentlige midler til å bygge idrettsanlegg og utvikle en idrettselite. Deretter «koser mi oss i sofaen for å følge med heltene på TV. Samtidig kuttes det i overføringene til mer uformelle aktivitetstilbud, opparbeidelse og vedlikehold av svømmebassenger, kulturskoler, musikkorps, ungdomsklubber, leke- og aktivitetsplasser og gangstier i nærmiljøet. Det er lite trolig at bygging av flere idrettsbaner vil løse folkehelseproblemet blant ungdom.

Hva er så de viktigste plangrepene i forhold til folkehelse fremover?

Gå mer hver dag

Hvordan kan vi få folk til å gå og sykle mer? Det enkleste grepet er å plassere ulike funksjoner tett inntil eller oppå hverandre. Vi trenger høyere utnyttelse og konsentrasjon av folk og aktiviteter. Forbildet for byplanlegging bør være de vakre, levende og gamle småbyene våre eller landsbyene som vi finner på kontinentet. Disse har høy tetthet av mennesker med kort gangavstand mellom bolig, arbeid, skole og handel. Dette er grunnprinsippene i den danske arkitekten Jan Gehls modell om «Liv-Rom-Hus». Byrommene og gatene må igjen fungere som transportører for mennesker som går og sykler mellom hverdagsaktiviteter. Offentlige uterom må brukes til opphold, samvær, lek, fest og salg. Første etasjene bør inneholde aktiviteter som kafeer, restauranter, skoler, barnehager, arbeidsplasser og butikker. Flere ønsker å bo i nærheten av eller på toppen av service- og aktivitetstilbud, med heis for de som er dårlig til beins eller har barnevogn.

Bo hjemme lenger

Vi får trolig en fordobling av antall personer i Norge over 67 år fra 617 000 i 2009 til 1,5 millioner i 2060. Å fokusere på hvor og hvordan de eldre ønsker å bo kan bidra til løsning på mange av utfordringene som denne utviklingen vil skape. Allerede i 2023 vil eldre etterspørre minst 50 %

Det offentlige byrommet må legges til rette for spontane og uformelle møter mellom mennesker i hverdagen, som her ved Pollen i Arendal. (Foto: Michael Fuller-Gee)

av alle boliger som blir produsert i Norge, og 75-åringene vil være den største kjøpegruppen. De fleste eldre mennesker ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. I Arendals Byplan 2023 (se eks. 1 nede) forsøker vi å legge til rette for at flere eldre kan leve et liv mest mulig uavhengig av offentlige tjenester. Vi må derfor sørge for at det bygges «riktige boliger – på riktige tomter – til rett pris», altså boliger som krever lite vedlikehold og har tilgjengelighet inne så vel som ute.

Men denne type bolig er ikke prioritert eller påkrevd. Mange eldre er derfor fanget i eget hjem, ofte i en kald, stor enebolig med mange trapper hvor en er avhengig av hjelp til det meste. Omsorgspersonalet kjører rundt fra enebolig til enebolig og kan tilbringe halvparten av arbeidsdagen i bilen. Samtidig er det mange kommuner som ønsker å bygge enda flere boligfelt i jomfruelig terreng med lang avstand til handel og andre funksjoner. Disse flotte, nye universelt utformede boligene er i seg selv perfekte for eldre – innendørs vel og merke! – og de finansieres av staten gjennom Husbanken. Lånebetingelsene er gunstige, og

mange unge familier kjøper disse fremfor brukte eneboliger.

Fortetting kan være konfliktrikt, og ofte vanskeligere å gjennomføre enn å bygge på jomfruelig mark. Det å fokusere på fortetting og transformasjon i nærheten av der hvor folk bor i dag, gir mulighet til å flytte til mindre boliger uten å flytte fra kjente og kjære omgivelser.

Forby nye eneboliger!

Jeg mener det burde være forbudt å bygge eneboliger i mange kommuner fordi vi har allerede alt for mange av dem. I Arendal har vi totalt 22 000 boliger for 44 000 innbyggere. Av disse er 15 000 eneboliger og kun 1 500 leiligheter. En-persons husholdninger utgjør 37 % av alle vår husholdninger. Unge innflyttere bør belønnes for å kjøpe brukte eneboliger. De nye eierne sparer miljøet på mange nivåer: jomfruelige mark og skog vil bli bevart, bygging av dyre nye veier og infrastruktur (kloakk, vann og el. kabler) kan spares, og eksisterende boliger ligger innenfor etablerte skole- og barnehagekretser og reduserer behovet for lange og kostbare

- ”Hvordan vi styrer hvor de neste 1 000 innbyggere skal bo, jobbe, gå på skoler og barnehager og

hvor vi investerer i fritidstilbudene og møteplasser

vil påvirke alle innbyggerses trivsel, levekår og helse”.

Michael Fuller-Gee

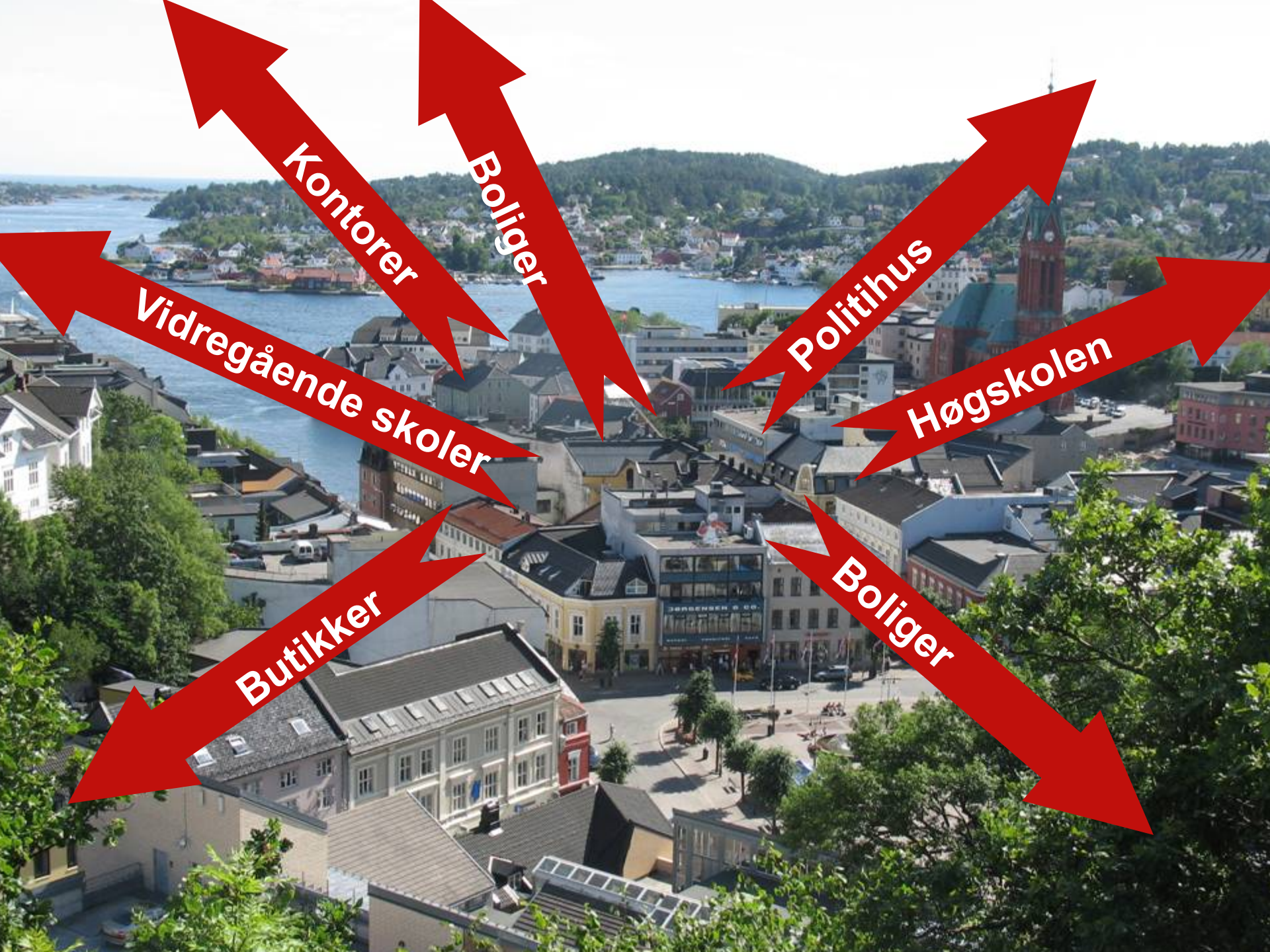
«B»

By – og stedsutvikling

By – og stedsutvikling =

Mer fokus på

1. Boliger
2. Barnehager, barneskoler
3. Butikker
4. Bibliotek
5. Besteforeldre
6. Bein
7. Buss, Blomster....

Kontorer

Boliger

Vidregående skoler

Politihus

Høgskolen

Butikker

Boliger

Kritisk masse: 45 000 på 4,6 kv km i Grünerløkka, Oslo

= Hele
Arendal
kommune
272 kv km

Arthur Buchardts tårn i Brumunddal blir verdens høyeste trebygg. Illustrasjon: DNB Eiendom

Stor interesse for Buchardts rekordhøye tretårn

ARENDA
KOMMUNE

< 2023 >

- Dette blir verdens høyeste trebygg, 80 meter.

- Responsen har vært veldig god.

- De minste leilighetene selges fra Kr 2,7 mill (toromsleiligheter på 67 kvm).

- Det skal også selges tre- og fireromsleiligheter,

Tettstedet Svolvær: 4 542 innbyggere, Lofoton

11 etasjer

2 000 nye boliger?

1 km radius
fra Rådhus

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA
2023

HELG

Reddet 46
glade lakser

Var innestengt i laksetrappa.

HELG side 19-22

Aust-Agde:
fremme in
energi enn
fylkespoliti

Her kan det bli 2.000 nye boliger

Innenfor en radius på en kilometer fra Arendal kultur- og rådhus vil kommunens nye byutviklingsgruppe finne plass til 2.000 nye boliger. Det betyr

ombygging av næringsbygg, fortetting og utnyttelse av ledige arealer. Slik skal Arendal nå viktige miljø- og klimamål.

NYHETER side 6-7

- Slik skal Arendal nå viktig miljø- og klima mål.
- .. og være mer trivelig og koselig!

Slik skal Kvadraturen få 15.000 beboere igjen

- I 1916 bodde alle Kristiansands drøyt 15.000 innbyggere i Kvadraturen.
- I 2016 **6629**.

Nå skal byplanleggere og private eiendomsutviklere sørge for at folk i alle aldre flytter til byen.

- Vi må legge til rette for nye boliger i alle områder av Kvadraturen.
- I Posebyen bør det etableres bilfrie soner for barnefamilier, med nærhet til skole og barnehage.

Byutvikling =

Sandens senteret, Kristiansand

- 35 butikker - Gratis parkering (17-20)

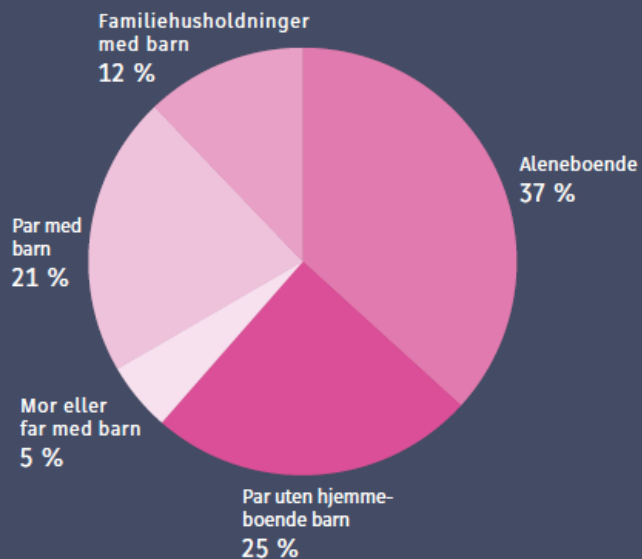

Det overordnede målet for ATP-planen er en bærekraftig vekst som stimulerer til en samfunnsutvikling som:

- fremmer folkehelse,**
- gir en god utvikling av regionens byer og tettsteder.**
- klimavennlig,**
- bedrer trafikksikkerhet**

Innenfor bærekraftmålet ligger 0-vekst i personbiltrafikken fra 2025.

FORDELING HUSHOLDNINGER 2016

FIGUR 3

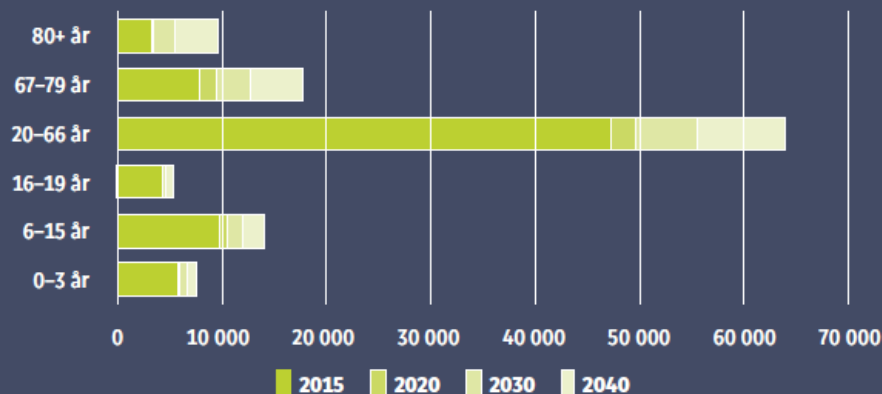
Fordelingen av husholdningstyper i regionen skiller seg ikke fra landsgjennomsnittet. Andelen aleneboende er husholdningstypen som vokser raskest (SSB)

FIGUR 4

Figuren viser at 42% av befolkningsveksten frem mot 2040 vil komme i aldersgruppene 67+ (SSB)

ATP-OMRÅDET

Framskrevet vekst i aldersgrupper 2015 - 2040

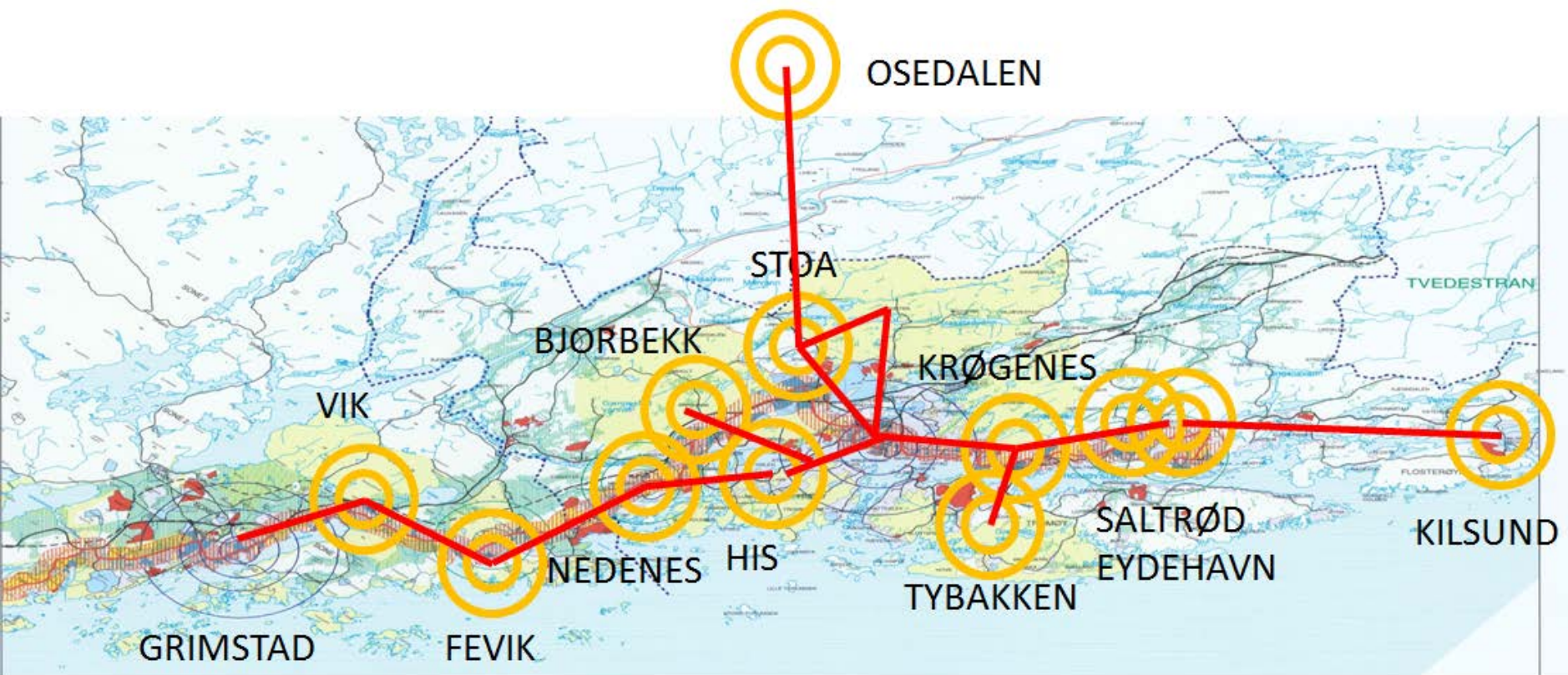

Figur 4:

**42% av
befolkningsveksten
frem mot 2040 vil
komme i
aldersgruppene
67år+**

(SSB)

80 % av veksten innen arbeidsplasser og boliger bør komme innenfor knutepunktene.

ARENDALE
KOMMUNE

ARENDALE
< 2023 >

Frihet i
hverdagen
med
gangavstand
til alt

Lavterskel møteplasser innen «gang- og tøffelavstand»

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA
2023

Mer fokus på gang og sykkel

**Minimum
avstander til
maksimum
aktivitier:**

**«Rullator-
avstand»
ca 300m**

Norske 15-åringar sitter mer stille enn mennesker i alderen 65-85 år.

Utfordringer:

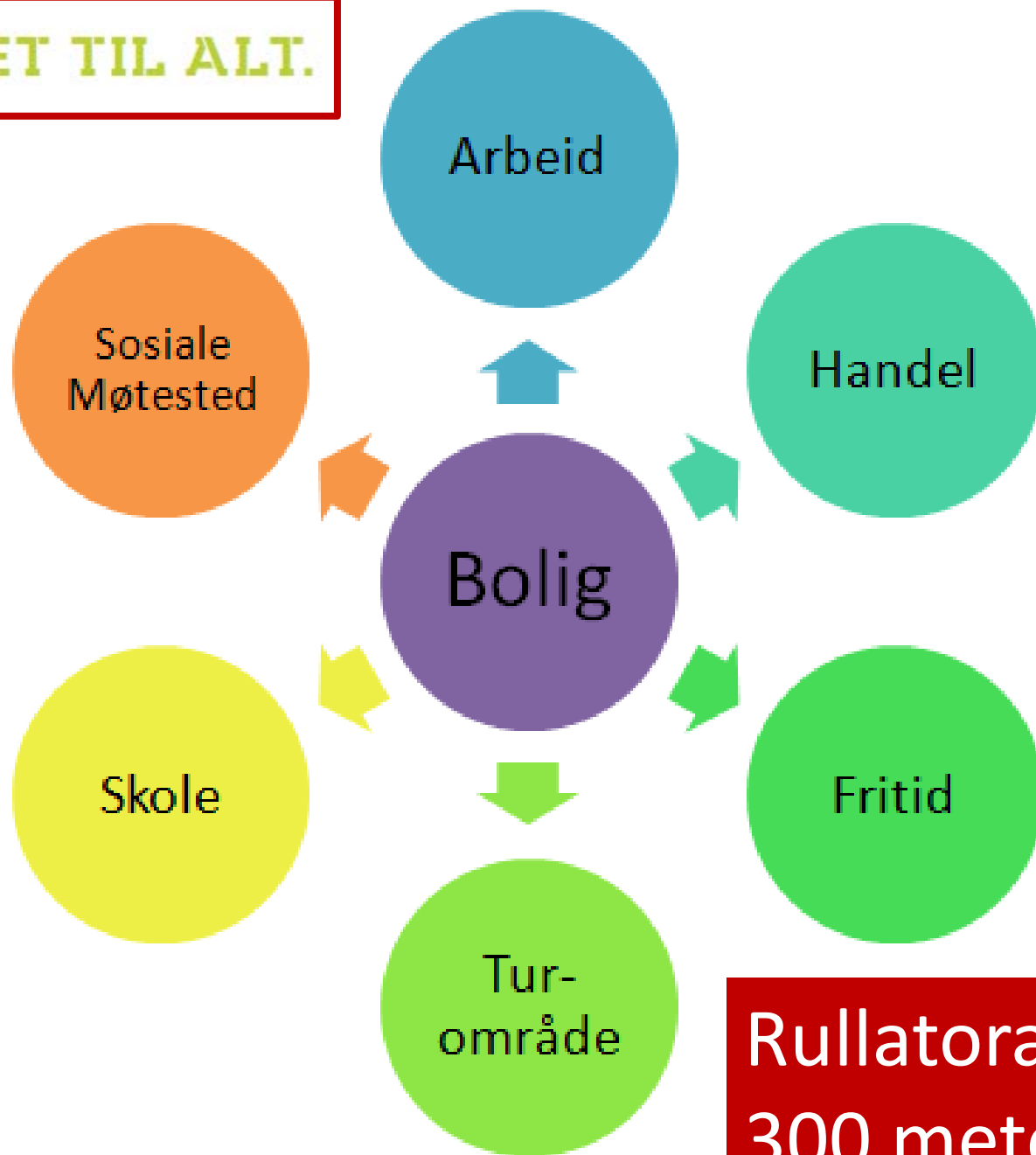

Elsykkelsalg i Norge eksploderer!

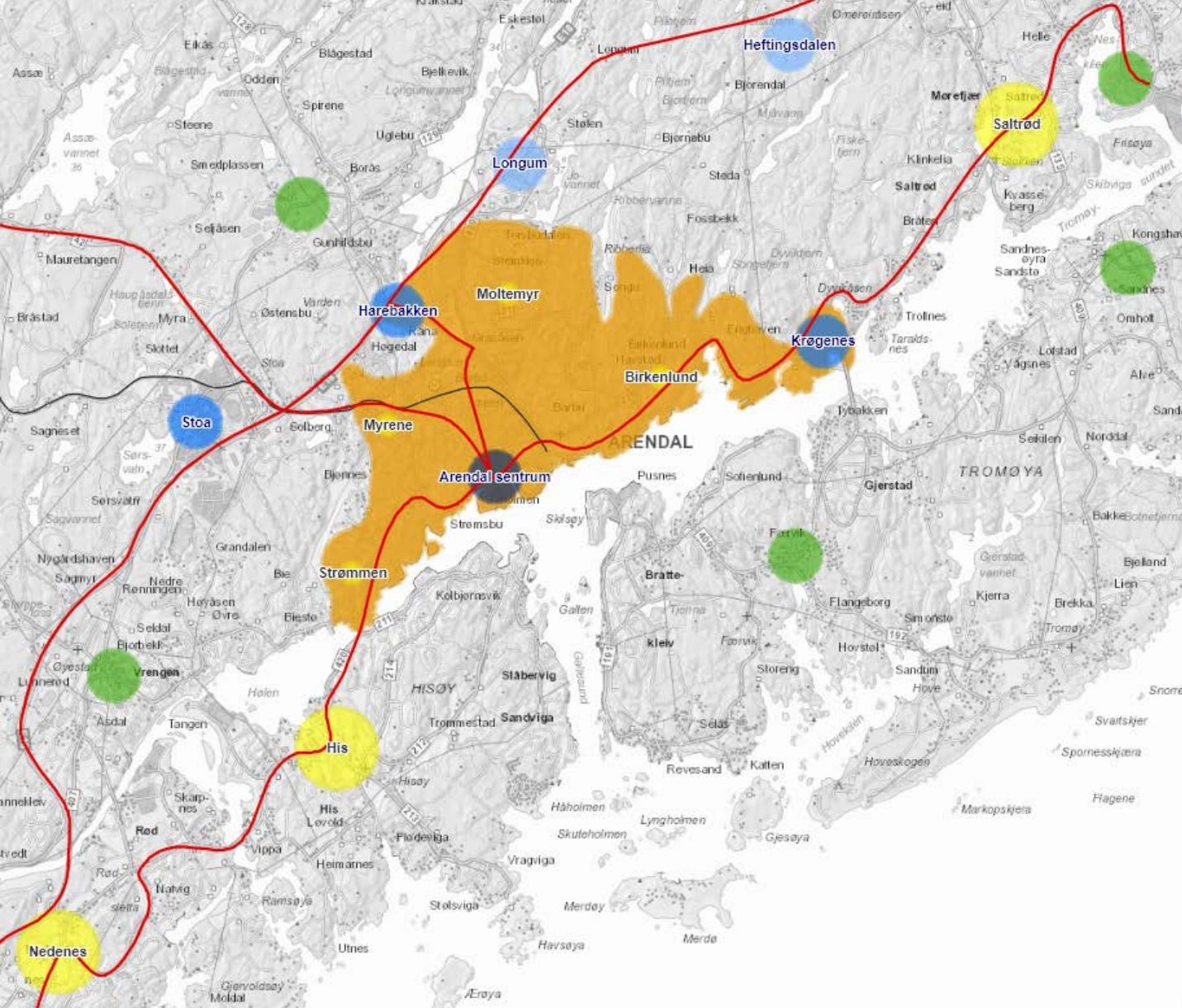
- 2012 – 5 000 elsykeler
- 2016 – 40 000 elsykeler
- 2017 – 80 000 !

NÆRHET TIL ALT.

Rullatoravstand =
300 meter

TEGNFORKLARING

Hovedkollektivakser

Regionalt næringsområde

- A - Mange ansatte/besøkende
- B - Middels ansatte/besøkende
- C - Få ansatte/besøkende

Lokalsenter

Kommunesenter

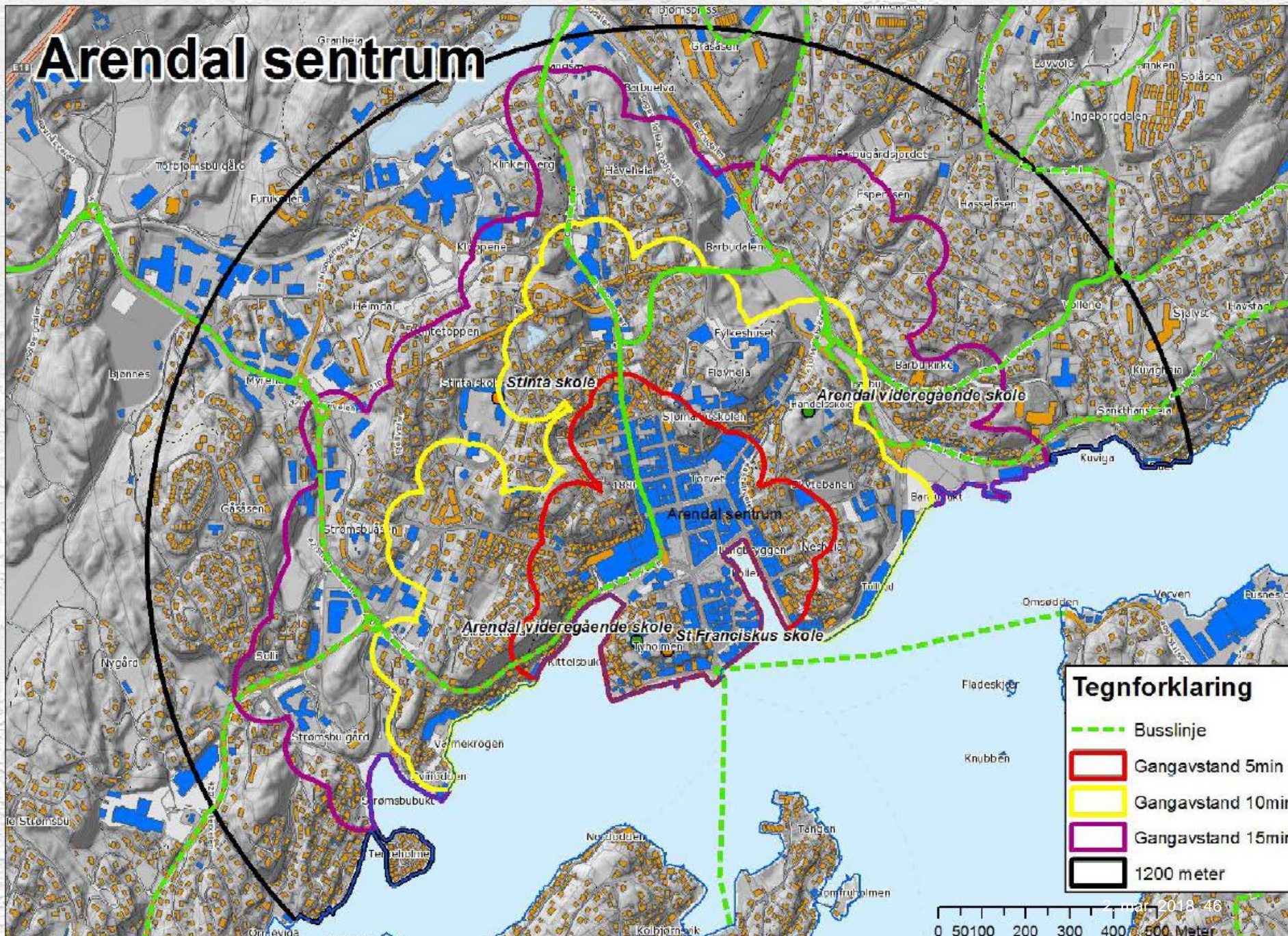
Andre steder

ARENDALE KOMMUNE

ARENDALE
2023

Arendal sentrum

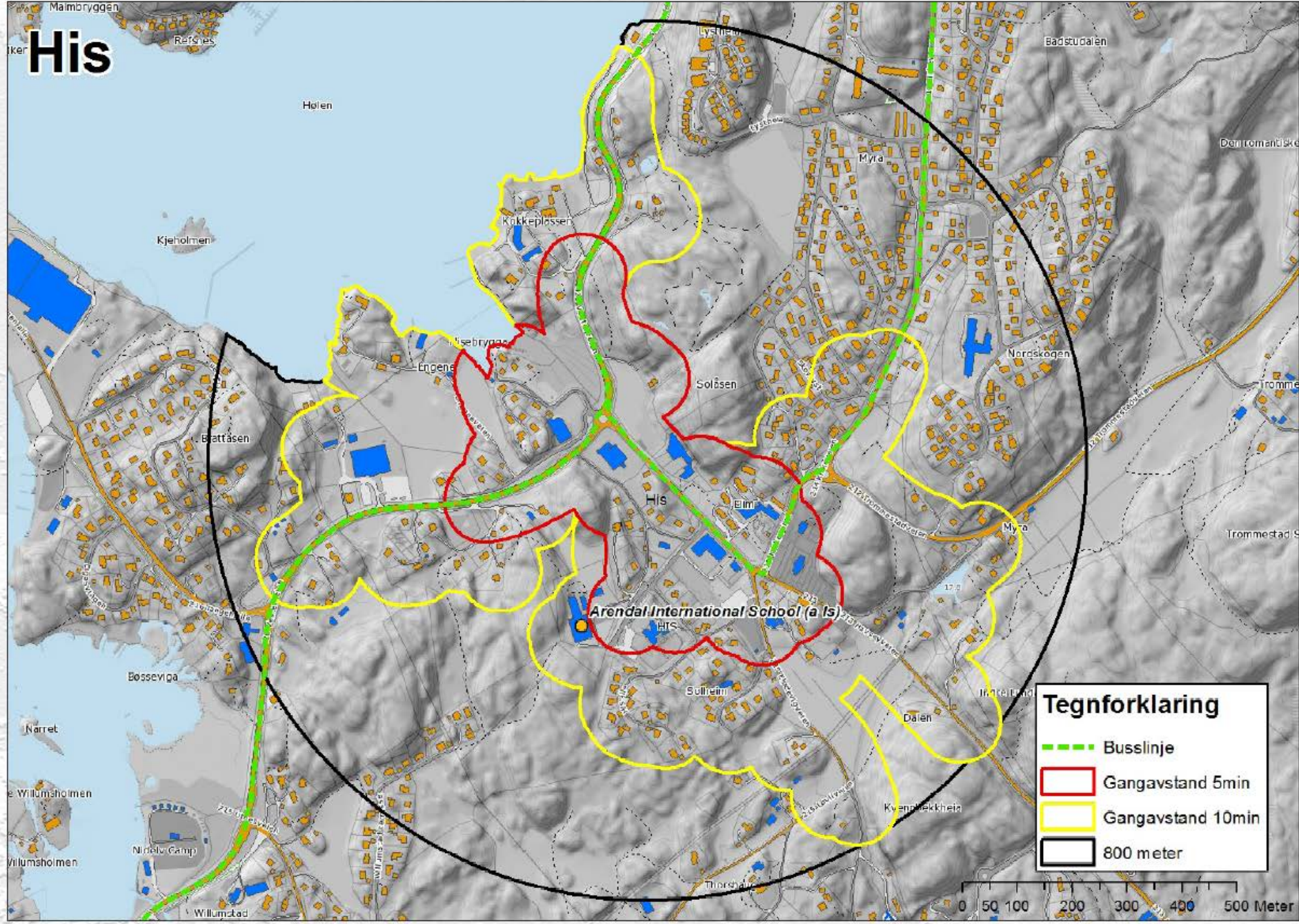
Tegnforklaring

- Buslinje
- Gangavstand 5min
- Gangavstand 10min
- Gangavstand 15min
- 1200 meter

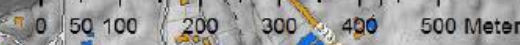
<i>Innbyggere</i>	5 min gangavstand: 1200 10 min gangavstand: 2600 15 min gangavstand: 3900
<i>Ansatte</i>	10 min gangavstand: 6200
<i>Sentralitet</i> <i>(beboere, skoleelever og ansatte innenfor rekkevidde)</i>	9600 innen 1 km rekkevidde 18500 innen 2 km rekkevidde 27700 innen 3 km rekkevidde

His

Tegnforklaring

- Busslinje
- Gangavstand 5min
- Gangavstand 10min
- 800 meter

<i>Innbyggere</i>	5 min gangavstand: 200 10 min gangavstand: 600
<i>Ansatte</i>	10 min gangavstand: 200
<i>Sentralitet</i> <i>(beboere, skoleelever og ansatte innenfor rekkevidde)</i>	1000 innen 1 km rekkevidde 4300 innen 2 km rekkevidde 9900 innen 3 km rekkevidde

<i>Innbyggere</i>	5 min gangavstand: 300 10 min gangavstand: 1000
<i>Ansatte</i>	10 min gangavstand: 200
<i>Sentralitet</i> <i>(beboere, skoleelever og ansatte innenfor rekkevidde)</i>	1800 innen 1 km rekkevidde 3600 innen 2 km rekkevidde 5000 innen 3 km rekkevidde

«Kropp og skjell» Er vi et lykkelig folk?

Foto: Torill Brunsvik

”Ensomhet er Norges største folkesykdom”:

Røde Kors, 2011

- Ensomhet ofte fører til sykdom, som f.eks tristhet, angst og depresjon

- 1 av 4 voksne nordmenn føler seg plaget av ensomhet – 1,1 millioner personer
- 280 000 føler seg sterkt plaget.
- Ensomhet er like farlig som å røyke 15 sigaretter om dagen.
- Ensomhetsepidemi kommer i 2030.

40 % av alle husholdningene i Norge består i dag av en person

Fikser livet med piller

Serfremlegene fikser fortsatt helsemessige problemer med et glass piller. Det nasjonale smerteregistret viser at Aust-Agder ligger på topp i bruk av en rekke smertestemdende medikamenter, som særlig, beroligende midler og antidepressiva.

104 11 00

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA

2023

2. mar. 2018 56

SELVMORD:

6 per 100 000 i Storbritannia

12 per 100 000 i Norge

**Ensomhet:
vi trenger gode venner og
steder vi kan treffe
dem....**

suksesskriterier

Liv – Rom -Hus

KIWI mini prís

KIWI mini prís

7-23 San. 10-22

7-23
San. 10-22

KIWI mini prís

**”Det er
sååå
kjedelig
her!”**

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA
< 2023 >
01 6

2. mar. 2018 61

Vi sees på parkeringsplassen?

Abacus ●●●●
Cooperativa

Abacus
Cooperativa

mana.cat
manadellibrencatala

EUR

EUR

EUR

1

3

5

4

2

6

”Folkehelse-paller”

Men alt er ikke like vellykket; Asker torg....

Asker torg – sommeren 2015

Asker torg – sommeren 2015

6 ÅR

ARENDA
KOMMUNE

< 2023 >

FÅR NYTT INNHOLD: Kari Huvestad

På plassen, som i dag kan romme inntil 65 biler, kommer:

- En sekskantet paviljong
- Gressvoller
- En liten lekeplass
- En beachvolleyball-bane
- Benker og bord
- 50 plantekasser
- Et eget bodareal

Skal skape liv på brygga i Grimstad

I løpet av de neste to ukene får Smith Petersens brygge i Grimstad blant annet beachvolleyballbane og paviljong med hengekøystoler.

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA
< 2023 >

”Midlertidige anlegg”: 20 cm med sand og gress oppå asfalt

ARENDAL - SENTRUM MED MILJØ OG TRIVSEL

Langbrygga, 1993 - biler og seilskut

Langbrygga, 2000 - miljø og trivsel

SENTRUMSPLANUTVALGET, AUGUST 1993

02.03.2018

ARENDAL
KOMMUNE

Arendal 1993

ARENDAL
KOMMUNE

ARENDAL

2023

02.03.2018

Pollen, Arendal 1994

Pollen, Arendal 1996/ 2013

Arendal sentrum før 2003

2. mar. 2018 77

Arendal etter 2005

Liv – Rom -Hus

ARENDALE
BYPLAN
2023

Liv – Rom -Hus

Sentrumsutviklingspris til Arendalsuka 2016

Ekstra gøy med akkurat den prisen

Torsdag kveld fikk Arendalsuka pris – blant annet for å ha «maktet å gjøre sentrum til den mellommenneskelige smeltedigel som i sin ytterste konsekvens gjør verden til et bedre sted å leve.»

INNEI STAVELN
 Det er Norsk Sentrumsutvikling som har gitt Arendalsuka prisen, som er en utmerkelser for strategisk sentrumsutvikling. Torsdag neste ordforer og leder for rådet i Arendalsuka Berth Cornelis Nordli til Oslo for å motta prisen sammen med Stein Gauslaa fra programledelsen og sentrumsutvikling i kommunen Frank Korsvinn.

– Helt riktig vurdert
 – Veldig gøy er Nordliis spontanreaksjon.
 – Og ekstra gøy at vi får akkurat denne prisen, fordi det er helt riktig vurdert når de har vektlagt makten vi bruker sentrum på, legger han til.

«... det er helt riktig vurdert når de har vektlagt måten vi bruker sentrum på»

Begrunnelsen for at Arendalsuka får prisen blir:
 – Arendalsuka er et frivillig og uavhengig dugnadsprosjekt, der sentrum i byen (polit) er gjennomskjedd og demokratisk viktigste arena – der politikkene skapes og får utførelse på tidens torg. Arendalsuka har på en unik måte både maktet å sette byrommet i sentrum for oppmerksomheten og samtidig gjort sentrum i byen til den sentrale møteplassen i byen. Sentrum i byen tilhører alle som bor i og lever sine liv i byen så vel som alle som kommer dit. Arendalsuka har maktet å gjøre sentrum i byen til den mellommenneskelige smeltedigel som i sin ytterste konsekvens bidrar til å gjøre verden til et bedre sted å være.»

Får prøvd ut ting
 – Dere får prisen for strategisk sentrumsutvikling. Hvordan blir det Arendalsuka til sentrumsutvikling?
 – Vi får prøvd ut mange forskjellige ting i sentrum. Som å bygge Langbygget og Tveitensan med Dytsebygget. Som et bilfri sentrum. Vi har skapt flere nye møteplasser, og ikke bare i sentrum, men i hele kommunen.

Det skaper en vakkert fin stemning i byen. All dette er kjempetilfreds med det videre planarbeidet som vi står midt opp nå, sier Nordli.
 Han peker på at både lag og foreninger, politikere, næringsliv og kommunen har fått bruk og utnyttet nye rom i sentrum.

200 meters radius
 – Det er kjempetilfreds og veldig bra for sentrum. Og det at sentrum er så tett, gjør at alt blir nært. De fleste arrangementene foregår innenfor en radius av 200 meter fra Kanalplassen. Vi får mange kommentarer om at folk liker at vi gir et utnyttet det tette sentrumet, sier han. Nordli mener prisen viser at det går an å få ting til i Arendal også.

– Jeg er ikke lite stolt over dem som står i samspill for å få Arendalsuka til, sier arendalsuka-lederen på vei til prisutdelingen i Oslo.
 Den skjedd på kvelden torsdag, under den nasjonale Sentrumskonferansen.

Den arrangeres av Norsk Sentrumsutvikling, der leder for Med hjerte for Arendal Børth Iversen sitter i styret.
 – Det var ikke jeg som foreslo Arendalsuka, og jeg forlot styret da de diskuterte om den skulle få prisen, sier han.
 Men hun er like glad som ordføreren over det enstemmige vedtaket som gir Arendalsuka både ære og oppmerksomhet.

– Under Arendalsuka opphører litt av skillet mellom ute og inne, byrommet blir en del av selve møteplassen. Og møteplassen har vokst, for man har bevist bevisst seg ut i låder og nye byrom, påskeker iveren, og tror at prisen vil virke inspirerende både i Arendal og andre byer.

Gjør byen syvende
 Hun har selv blitt deltatt i Arendalsuka gjennom det lokale nettverket Med hjerte for Arendal.
 – Vi ble invitert til å bli synlige, og kunne komme med innspill og aktiviteter. Alle momentene som kommer ut og viser sine aktiviteter er med på å gjøre byen syvende den uba, sier hun.
 Elin Lunde, byplanlegger og leder for byutviklingsprosjektet «Levende lokaler» er også på Sentrumskonferansen i Oslo, og

STOLT LEDER: Leder for Arendalsukas råd Robert Cornelis Nordli kunne torsdag kveld ta med Nora Sentrumsutviklings skapt byen som demokratisk viktigste arena. Bildet er fra den første Arendalsuka i 2012.

Utmerkelse for strategisk sentrumsutvikling 2016. Begrunnelsen for at Arendalsuka fikk prisen, er blant annet at den «har gjennomskjedd og demokratisk viktigste arena». Bildet er fra den første Arendalsuka i 2012.

vi ingenting om prisutdelingen når vi ringe henne på forhånd.
 – Synes du at Arendalsuka bidrar til strategisk sentrumsutvikling?

Merkevarebygging
 – Absolutt. Det er mange næringsdrivende som redder inn omsetningen for hele livet gjennom denne uka. Kafeene er fornyede, og folk leser ut og viser side for dyktig. Uka er ikke gjentatt seg over svinnomkostninger.
 Elin Lunde, byplanlegger og leder for byutviklingsprosjektet «Levende lokaler» er også på Sentrumskonferansen i Oslo, og

pe liv og mer, få vanlige folk til å komme til sentrum. Arendalsuka gjør sentrum til en arena der folk ser at ting skjer. Den er med på å skape entusiasme, og det er vi avhengige av for å lykkes. Og det er viktig at de som driver virksomhet i sentrum overlever, sier hun.
 Hun gløder seg over svinnomkostninger.

– Men ut og viser side for dyktig. Uka er ikke gjentatt seg over svinnomkostninger.
 Elin Lunde, byplanlegger og leder for byutviklingsprosjektet «Levende lokaler» er også på Sentrumskonferansen i Oslo, og

– Vi kommer neste år
 – Under Arendalsuka holder vi om den på trossen hver eneste dag, og leser rett som det om den i januar. Så neste år skal vi reise til Arendal og sier Sveinung Havn og Annelise Sørensen fra Levanger.
 – De er litt ekstra interessert i Arendal fordi de har en erfaring. Men Arendalsuka har også vært med på å gjøre på

– En stor minglest
 – For oss er Arendalsuka en ønsket møteplass, sier kommunikasjonsleder Birte Hegrud Rundt i Eyskogen. Det er et nettverk av 20 bestemte i profesjonsdriften, og de trener Arendalsuka både til å arrangere konferanse og benytte mulighetene til å møte og gjøre politikk og journalistikk.
 – Arendalsuka har mange utformet møtesteder der vi kan påvike og drive lobbyarbeidet. Men også er i 20 journalister til å interessere

– Arendalsuka er fullt kjørt
 – Arendalsuka betyr veldig mye for oss, sier Erik Olsen, kirkensleder i Vinrebotten, kamilla i Eurekabygg og Kyrosen.
 – Under Arendalsuka er det fullt kjørt hele tiden. Vi må rett og slett stenge kaffe og to, fordi lokalt blir bokstede til frøskostnader. Vi har ekt omsorg for hele uka. Det er veldig fint at de har lagt Arendalsuka på et tidspunkt på høsten når aktiviteten begynner å ebbe av. Og

de setter jo Arendal på kartet. Jeg synes politikkene er fine. Det er viktig at de har lagt Arendalsuka på et tidspunkt på høsten når aktiviteten begynner å ebbe av. Og

Prestisjepris til Arendalsuka
 – Har gjort sentrum til en smeltedigel.
NYHETER side 6-7

PLASSER BARNEHAGER, SKOLER OG UNIVERSITETER I SENTRUM

- Mange steder preges av at det er kun pensjonister og flytninger som bruker sentrum i hverdagene.
- Dette fordi det har vært en trend å legge barnehager og skoleanlegg på områder langt fra sentrum.
.....Langt fra alt

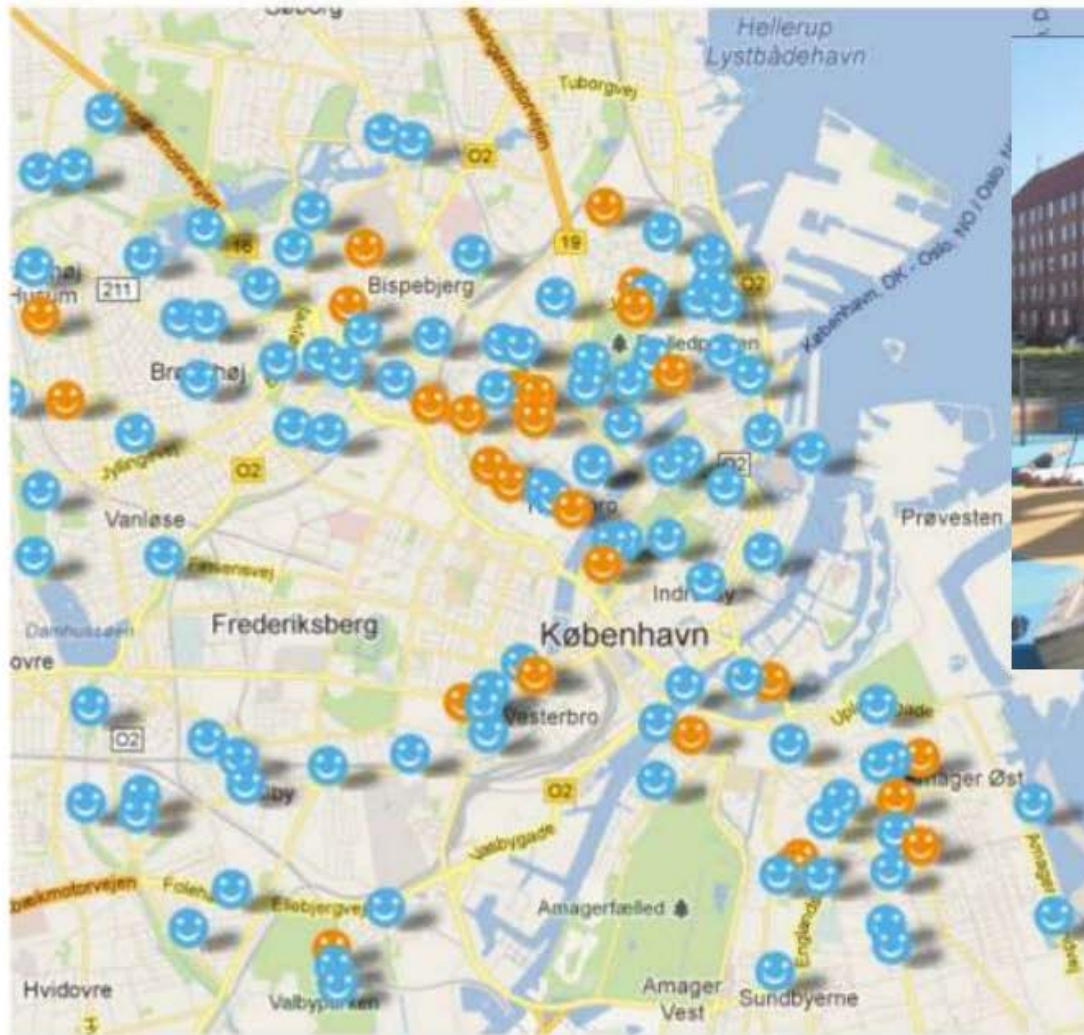

- **København kåret til verdens beste by å bo i**
- **– Oslo langt nede på listen**

125 offentlige legeplusser...

Find en legeplads i København

Offentlige legepladser i Københavns Kommune

Oslo har 8

😊 Bemandet legeplads 😊 Ubemandet legeplads

21.Juni
2012

BARNEHAGEBYGG: Flertallet mener kommunen skal kjøpe tidligere McDonalds på Torvet for 4,8 mill. til barnehage.

Vil ha barnehage i byen

Formannskapet i Arendal vil med 6 mot 3 stemmer å gå inn for kjøp av det tidligere McDonald-bygget på Torvet til barnehage. Bystyret avgjør i dag.

VIDAR FLØDE

vill@agderposten.no 97 707 707

Kommunens eiendomsforetak har fått tilslag på kjøp for 4,8 mill. med forbehold om bysty-

rets godkjenning i møtet i dag. Arbeiderpartiet (2) og SV (1) gikk imot.

Robert Nordli (Ap) pekte på kommunens dårlige økonomi. Rune Sævre (SV) vill vite hvem som tok initiativet, og var på krigsstien om Arendal Eiendom KF ønsket å opptre som eiendomsspekulant. Rådmann Harald Danielsen påtok seg skylda, eller æren. Han og andre fødte ideen i en lunsj for et par måneder siden. Han fritok eiendomsforetaket og styreleder Peder Syrdalen (H) for all

skyld, og viste til at det var naturlig at kjøpet foregår via KF-et.

Ideen er å legge til rette for barnehage med 50–70 plasser. Han hadde forståelse for skepsisen, men viste til fordeler med å drive litt større barnehager, og dro frem at en lekeplass kunne være et aktivum for barnefamilier på kvelder og i helger. Og at dette kunne bidra til sårt etterlengtet aktivitet på et stadig dødere torv.

Pål Koren Pedersen (V) var også veldig i tvil, men berom-

met rådmannen og hans folk for å våge å tenke spenstige tanker.

Varaordfører Anders Kylland (Frp) fikk flertall for forslag om et punkt der det slås fast at bygget skal selges om det ikke lar seg gjøre eller blir for dyrt med barnehage der. Han terget på seg både Ap og SV da han tok til orde for å selge dagens barnehager i Møllers Asyl og Lillero for å finansiere kjøpet.

Verken ordfører eller de to andre fra Høyre tok ordet i debatten.

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA

2021

Arendal Torv: 1983
Huvestad & Fuller-Gee MNLA

2014: Torvet er lite brukt i hverdagene...

Liv – Rom -Hus

ARENDAL
KOMMUNE

ARENDAL
< 2023 >

ARENDALE
KOMMUNE

ARENDALE
< 2023 >

”Nå skal me kose oss du!”

JØRGENSEN & CO

BAKERI KONDITORI KAFFE

BRØD KAKER

ice

Interoptik

JØRGENSEN

www.kjostemidtop

BAK

GAVESUKSESS: Banksjef Per Olav Nærestad har hatt suksess med millionen han ga til nye lekeapparater på Torvet. Det yrer av liv på den tidligere så stille plass. Torsdag ettermiddag er det offisiell åpning av blant andre ordføreren. Foto: ERIK HOLAND

Bankmillion ga nytt liv til Torvet

Arendal og Omegns Sparekasse sprengte gavebudsjettet og ga 1 million kroner til nye lekeapparater på det tidligere så søvnige Torvet.

“Nå skal me kose oss du!”
Under et tak

"MØTEPLASSEN - HANG OUT"

Design prosessen

nyheter

Nyhettips hele døgnet: 37 00 37 00 Avisen uteblitt? 37 00 38 10 Annonser: 37 00 38 00

37 00 37 00 eller komslog@agerposten.no

Torvet-lekeplass allerede til 17. mai

Det politiske flertallet i Arendal bystyre har bestilt opprustning av Torvet med ny lekeplass innen 30. juni. Byplanleggerne håper de klarer å få lekeplassen klar allerede til 17. mai.

VILAR FLUGE vil@agerposten.no 027 07 202

Bestillingen fra bystyret er at opprustningen skal være ferdig til 30. juni. Vi håper å få det til allerede til 17. mai, men da er vi avhengig av at alle går på skolen. Men til 30. juni skal vi klare, sier byplanlegger Mike Fuller.

«Vi håper å få lekeplass og møteplasser på Torvet ferdig allerede til 17. mai»

ler Gee i Arendal kommune. Han sier glad for at bystyret har bestilt penger til opprustning av Torvet og Langbrugga, ettersom det har vært skoleleiere og planer for begge plassene i mange år.

MØTEPLASSER: De 14 andreårsselevene på Design og håndverk ved Sam Eyde videregående skole i Arendal har laget forslag til møteplasser på Torvet i Arendal. Kommunen skal velge, og elevene ved byggfag-linja (1.-års) skal etter planen bygge dem. FOTO: SIDSEL HUVESTAD

HØYRETOPP: Peder Syrdalen
PLANLEGGER: Mike Fuller Gee

Ny sak til formannskapet
Fuller-Gee sier administrasjonen nå har på gang en sak til formannskapet 12. februar, for å kunne endre fra konstruksjonsregulering av vedtakene for å ha praktisk gjennomføring, om det blir behov for å ha plassering underveis. Se lokalboks.

Men når innspisjonen er å arbeides gjort dette innen 30. juni. Vi er innforstått med at å følge en del prosedyrer i forhold til planlegging vedtak og utbygging av jorden på Doffin, påpeker Fuller-Gee.

Både opposisjonens flertallspartiene og opposisjonen hadde med seg utbygging av Torvet og andre byom i sine budsjettfor-

slag for 2015. Men flertallspartiene ble naturlig nok vrakket. Her avstemtes 30,5 mill. til Torvet plus Langbruggen til og styring av 1,2 mill. til vedtak og lekeplass nevnes i budsjettvedtak.

Men Karabakk og Kleckers plass er oppført med en halv mill. I år og om ny halv mill. neste år. Og nye 9 mill fordelt på 2015 og -17. Flertallet foreslutter i sin budsjett at det gøres en rekke tiltak i Karabakk for en halv million kroner allerede for 30. juni i år.

Nå skal Sam Eyde-skoleveien

lago forslag til enkle møteplasser med tak, over, gjerres mest inspirasjon fra de gamle møteplassene på handelsbygga. De

Et viktig spørsmåle del av dette prosjektet, er samarbeidet vi har innledet med Sam Eyde videregående skole, sier byplanleggeren entusiastisk. Han viser til at de nå har utarbeidet elevene ved håndverk- og designlinja ved skolen til å lage forslag til «møteplasser».

«Vi har jo spurt både Ungdommens bystyre og andre ungdommer om hva de savner i byen, og da er mestepart alle møteplasser eller «bergingsplasser» blitt nevnt mange ganger, påpeker Fuller-Gee.

MØTEPLASSER: De 14 andreårsselevene på Design og håndverk ved Sam Eyde videregående skole i Arendal har laget forslag til møteplasser på Torvet i Arendal. Kommunen skal velge, og elevene ved byggfag-linja (1.-års) skal etter planen bygge dem. FOTO: SIDSEL HUVESTAD

ARENDAL 2023

ARENDAL KOMMUNE

høyer

BON

ARENDAL BIBLIOTEK

ARENDA
KOMMUNE

2023

Basseng for alle
– eller kun
idrett?

Flyttende svømmebasseng Arendal 2016

ARENDALE
KOMMUNE

2023

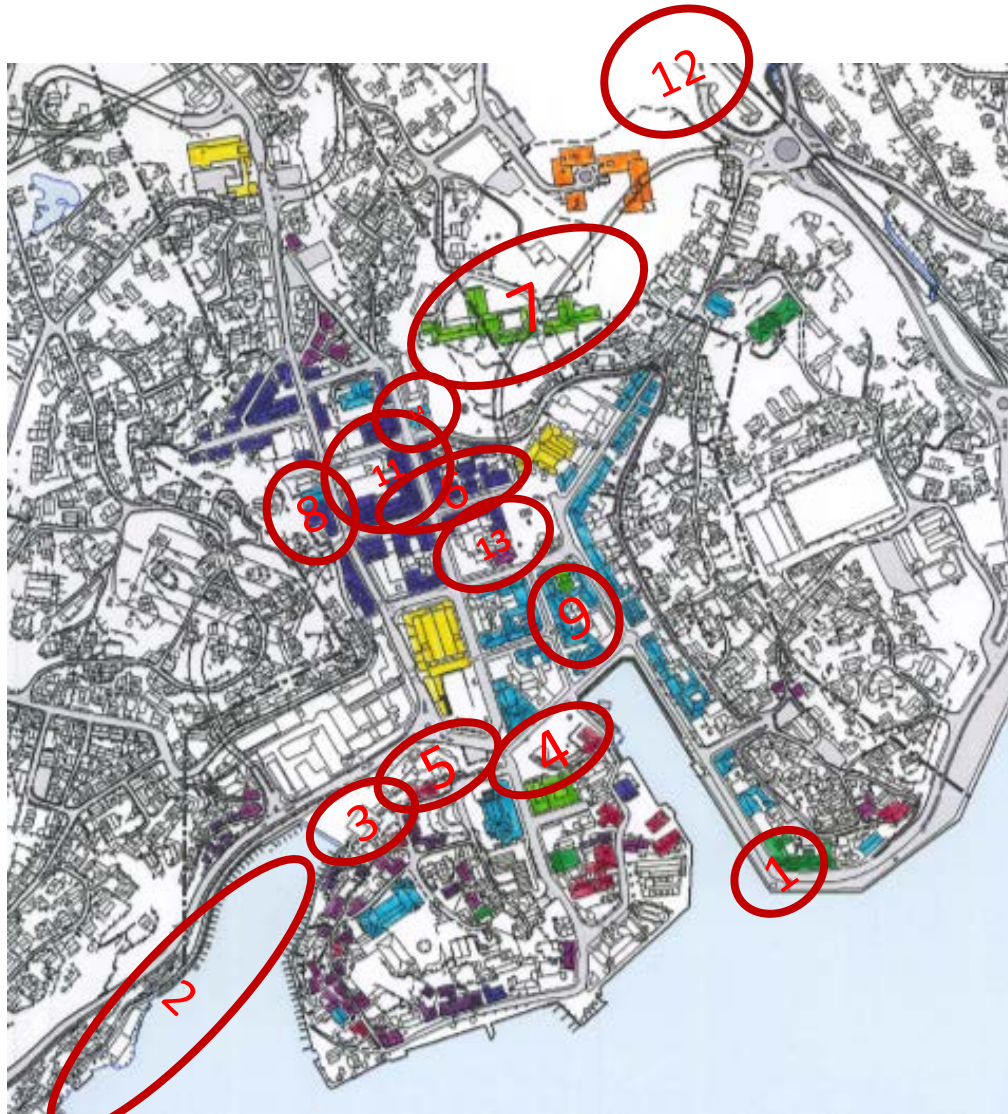
ARENDALE
KOMMUNE

< 2023 >

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA
2023

13 Prosjekter: 2017

1. Grandgården m/ytre Langbrygga
2. Kittelsbukta m/P.hus Tyholmen,
3. KSH bygg
4. Statens Hus m/Kanalplassen
5. Sparebanken Sør
6. Torvet, Strand gt (DOGA)
7. Fløyheia
8. Maritim Hotel - Bytage
9. Jørgensen – Thommesen
10. Telenor bygg
11. Nytt ungdomsskole med helsebygg (?)
12. Bankgården
13. Metodist kirke

GRAND GÅRDEN

Arendal kan bli kåret til landets mest attraktive by

Arendal, Egersund og Fredrikstad konkurrerer om å bli Norges mest attraktive by i 2017. Styrket bysentrum, variert rekreasjons- og kulturtilbud og boligbygging er fellesnevnerne.

18.04.2017 kl 12:43

Ingmar Brokka
Rike

agderposten.no/

ATTRAKTIV BY: Arendal har en kompakt bykjerne med

Mange flere nye boliger innenfor gang , tøffel og rullatoravstand

Arendal bystyre har satt ned et utvalg for å utrede om Arendal sentrum kan bli **bilfritt**.

21.11.2016

NRK

Nyheter

Første by med bilfritt sentrum

Arendal skal bli Norges første by med bilfritt sentrum. Det ønsker flertallet av politikerne i bystyret. I løpet av ett år kan bilene forsvinne.

Her på Jektekaia i Arendal vil politikerne gjerne ha en park i fremtiden. Ordføreren sier de ikke har snakket med næringslivet enda, men fått mange henvendelser fra folk som ønsker bilene vekk.

FOTO: SVEIN SUNDSDAL / NRK

ØVRE TORVGATE: Her er gatebruksplanforslagets illustrasjon av før og etter Øvre Torvgate, nye av dette er allerede på plass.

ILLUSTRASJON: GATEBRUKSPLANEN

ØSTREGATE: Her er planforslagets illustrasjon av før og etter Østregate.

ILLUSTRASJON: GATEBRUKSPLANEN

SAMBRUKSGATE: Slik er prinsippet for utforming av en «sambruksgate». Her er lov å kjøre, men på premissene til de myke trafikantene. Danske byer har gode erfaringer med slike. ILLUSTRASJON: GATEBRUKSPLANEN

GANGAVSTAND: Så langt regner man med at du kommer når du går i fem eller ti minutter fra byens sentrum. ILLUSTRASJON: GATEBRUKSPLANEN

ITTILTSBUKT: Noe av det første som bør gjøres i følge gatebruksplankomiteen som Vanja Grut (Ap) leder, er å rüste gjennom «Bymiljøpakke» og/eller statlig medvirksomhet til å grave opp igjen kanalen mellom Kittelsbukta og

opp Kittelsbukta. Få bort parkeringskaoset og også rydde opp i strand. Først etter 2021 - og med penger fra bompenger Pollen. FOTO: VIDAR FLØDE

Slik kan det bli en (ne sten) bilfri by

Med en tiltaksplan i tre trinn, der en starter med de billigste og avslutter med de rådige fra 2022 – er håpet å gjøre Arendal til landets første bilfrie by – i alle fall nesten.

BYUTVIKLING

– Mange er fortsatt svært skeptiske til begrepet «bilfri by», men jeg er blitt styrket i trua underveis på at målet er både riktig og viktig for at Arendal skal bli en bedre og mer miljøvennlig by å bo i, sier lederen for det politiske utvalget som styrer prosessen med «Gatebruksplan for Arendal sentrum», Vanja Grut (Ap).
– Etter hvert som folk blir oppmerksomme på at det ikke er snakk om å totalforby biler, er det stadig flere som sy-

nes dette er en god idé, mener planpolitikeren. Som peker på at både varelevering og annen nyttetraffikk skal kunne fortsette. Og også vanlige bilister i noen gater, men da på de myke trafikantenes premisser. Hun peker på at en del danske byer har gjennomført dette, og har gode erfaringer.
Dele meninger
Men hun medgir også gjerne at meningen er litt delte også innad i det politiske utvalget om hvor radikale tiltak som bør foreslås i planen. Men by-

styreflertallet, med hennes eget parti i spissen, har vedtatt å jobbe for å gjøre Arendal til «Norges første bilfrie by». Målet ble nedfelt i budsjettet for 2017 som Arendal bystyre vedtok i desember, hvor det også ble fastslått at det skal bevilges 800.000 kr årlig fremover for å nå dette målet.
– Mange misunner Arendal – Dette har vakt oppsikt landet rundt, det fikk jeg selv bekreftet til fulle under Arendalsuka nå i august, sier Vanja Grut. Her snakket hun med politikere

fra andre byer som ga uttrykk for at de misunner Arendal for det kompakte bysentrum – og alle parkeringshusene i fjell. Det at Arendal er «norgesmesseter i fjellparkering» – med godt over 2.000 parkeringsplasser i fjellhaller praktisk talt i selve bysentret – gjør det også mye enklere å ferde seg med biltrafikken fra bybildet, fremholder hun.
Kjøring på glødes premisser
– Arendal må bygge videre på at vi er en miljøby. Og vi må gjøre det enklere og triveligere å fer-

des og oppholde oss i byen som glønde og syklande. Men å få folk til å ta de sunne og miljøriktige valgene, er ikke enkelt. Skal vi få folk til å sette fra seg bilen og velge sykkel eller å gå til fots – må det føles raskt og enkelt. Eller svinger folk bilen for det er enkelt, fremholder lederen for gatebruksplankomiteen.

Stor plan tre trinn
Hun peker på at planen som legges frem til høring i november, vil bestå av tre trinn – der en starter med de enkleste og

billigste. Som å gjennomføre tiltak i Hylleveien og stenge Bendiksleiv for parkering.
– Noe av det første blir også å rydde opp både i parkeringskaoset og den trivelige strand i Kittelsbukta. Dette skal være noe av det første, og kan gjøres for kommunale penger allerede i 2018, sier hun. (Se faktaboksen)

Også trinn 2 består av tiltak som kan gjøres for kommunale midler. Her er tanken blant mye annet å ferde bilene og opparbeide Jaktøkta på Tyholmen på et trivelig byrom for glønde og syklande.

Det er først i trinn 3 – fra 2020 – at de mest kostbare tiltakene kommer. Som hun ikke legger skjul på er avhengig av at de får bompenger fra «Bymiljøpakke Arendalregionen», for å kunne realisere. I denne etappen er det lagt inn «Opparbeide Kanalplassen med kanal – del 1 – 2020». Og altså den nye tunnelen mellom Barbu og Torvet.

»Vidar Fløde
vfl@agderpost.no

FAKTA

PLAN FOR BILFRI BY I TRE ETAPPER

- Arbeidet med gatebruksplanen for Arendal bysentrum er det formulert en målsetting, der overskriften er nokså «hårete»:
- Arendal skal bli Norges beste sentrum å bo, handle og oppholde seg i Dessuten er målet med planen:
 - Redusere biltraffikk/ parkering i gateløp
 - En tryggere by
 - Bedre byliv – trivsel og økt handel
 - Et attraktivt og levende sentrum
 - Effektiv og bedret kollektivtraffikk
 - Bedre tilrettelagt for syklande og glønde
 - Tilgjengelighet for alle
- Nedenfor finner vi tiltakene listet opp i etapper. Utvalgsleder Vanja Grut presiserer at rekkefølgen kan bli litt endret av praktiske årsaker. Bl.a. er Torvgate allerede stengt for biltraffikk.

TRINN 1 - GJENNOMFØRES I 2018

- Skal gjennomføres for penger hentet fra kommunens eget budsjett:
 - Etablere sykkelparkering og ferne noe gateparkering på ferjeløpet Tyholmen.
 - Ferne gateparkering på Rådhusbrugga, etablere strandpromenade Del 1.
 - Stenge Kittelsbukta for kjøring, merke som gang-sykkelvei med kjøring til endommene tilatt
 - Rydde og merke sykkel passasje for glønde og syklande gjennom Kittelsbuktområdet
 - Møllebakken - Skilte kun tillatt kjøring til endommene i Mølleåa som ligger på vestsiden av Barbu vgs.
 - Tiltak i Hylleveien
 - Ferne gateparkering i Bendiksleiv
 - Kollektiv som i dag
 - Taxi som i dag.

TRINN 2 - GJENNOMFØRES I 2019

- Skal gjennomføres for penger hentet fra kommunens eget budsjett:
 - Bygge ny adkomst til p-hus vest fra Myrene
 - Børneveikiting
 - Kirkebakken - Skilte kun tillatt kjøring til endommene etter kirken
 - Opparbeide byrommet på Jaktøkta
 - Stenge Teaterplassen for kjøring etter hotellgarasjen i hotellet. Kun varelevering og kjøring til hc-plass på NAV tillatt.
 - Markere Østregate mellom Munkegaten og Blødekjør som sykkelgate
 - Etablere sykkelfelt oppover i Østregate mellom Strandgata og Munkegata
 - Etablere gågate/sykkelgate i Torvgata

TRINN 3 - 2020-2023, M/«BYPAKKE»-PENGER

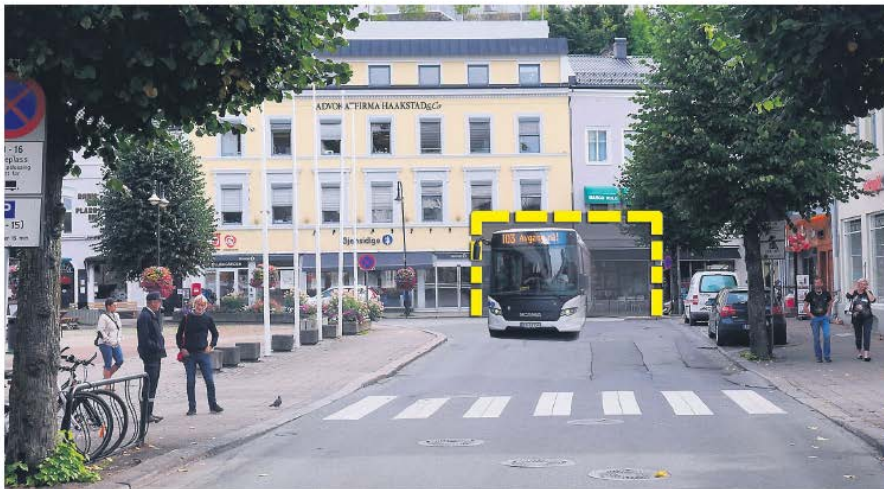
- Taxi datt opp på flere plasser (2020)
- Opparbeide ferjehale på Tyholmen som attraktivt kollektivpunkt med ventehus, grantanlegg, bord og benker Del 2 (2020)
- Opparbeide plassen opp ved siden av kirken med avsetningsplass for skolen, noen korttidsplasser for levering til barnehagen + noen hc-plasser og grantanlegg (2020)
- Opparbeide Kanalplassen med kanal Del 1 (2020)
- Frigjøring av skolegård Arendal vgs. fra parkering. Parkering for skolen må skje i P-hus Tyholmen (2020)
- Møste opp Kittelsbukta med brygge og grantanlegg og kanal Del 2 (2021)
- Nytt p-hus Tyholmen og etablere muligheter for «Kiss & Ride» (2021).
- Rådhusbrugga, etablere strandpromenade Del 2 (2022)
- Kollektivtunnel Barbu-Torvet (2022)
- Kanal del. 3 – partiet mellom Kittelsbukta og kanalplassen (2023)
- Bro over Pollen
- Byrommet mellom Trifoldehøgskirken og Kulturhuset er bilfritt og rustes opp

BYPLAN FOR ARENDAL:

Vil lage tunnel fra Barbu til Torvet

- Byplanlegger og politikere ønsker å lage hull i et par bygårder i Arendal sentrum.
- Drømmen er å lage en helt ny bytunnel fra Barbu til Torvet – forbeholdt busser og gående/syklende.
- Les alt om den store byplanen i dagens avis.

Nyheter 6.9 >

Sør Amfi Arendal 23. - 24. september

bilbransjen.no
SØRLANDETS
BILMESSE

Lørdag kl. 10-17
Søndag kl. 12-17

Her er gatebruksplan-utvalgets mandat

- Jobbe inn mot ulike aktører (næring, politi, brann og aktuelle interesseorganisasjoner).
- Se på grønne områder som erstatter eksisterende parkeringsplasser,
- Områder for korttidsparkering og elbiler,
- Potensielt nye parkeringsplasser i fjell.
- Områder der leveransetraffikk til næringsdrivende må ivaretas,
- Fremkommeligheten for funksjonshemmede herunder blinde og svaksynte.
- Målene med alle tiltakene er en grønnere, mer funksjonell og attraktiv by.

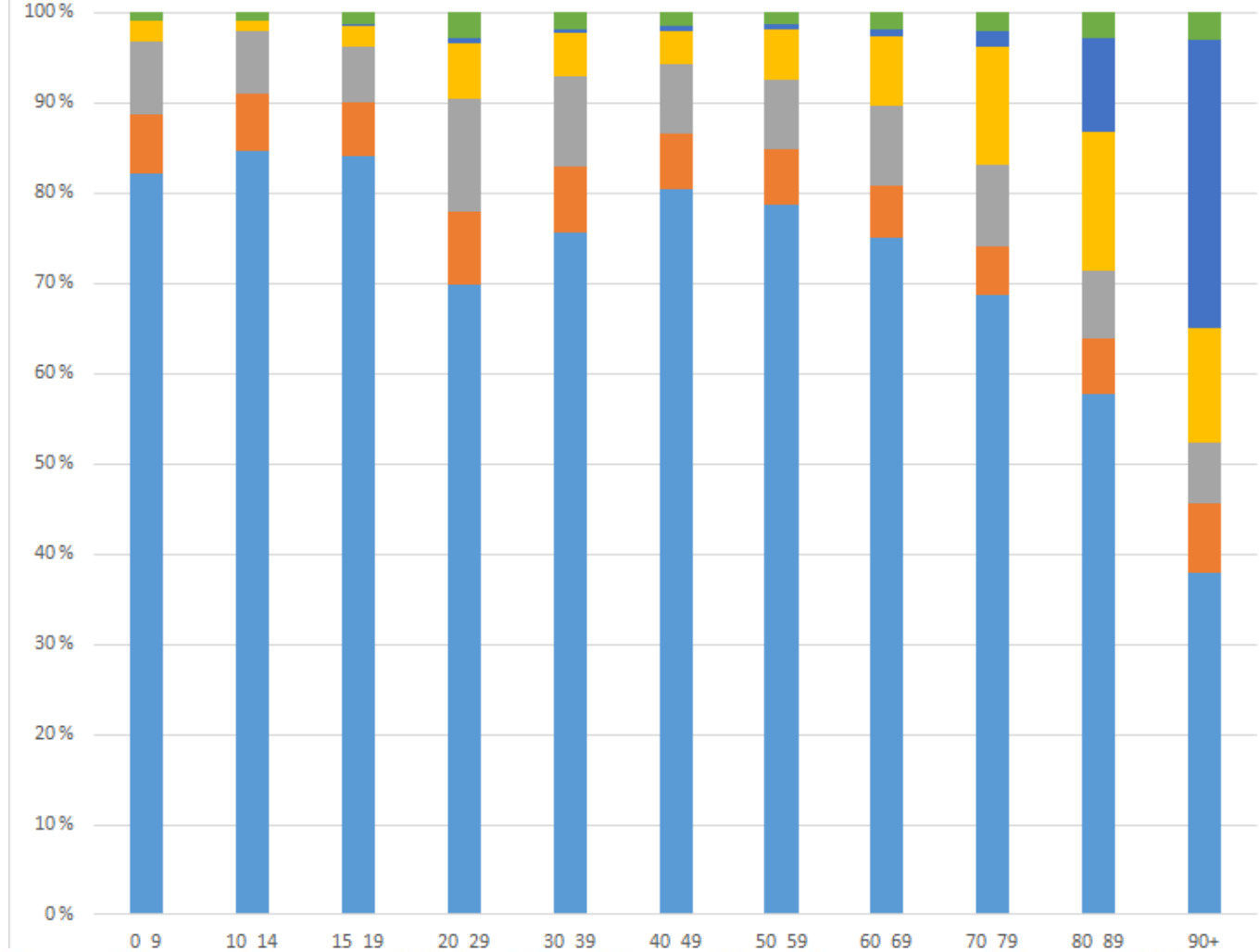

ARENDAL
KOMMUNE

ARENDAL
< 2023 >

Enebolig-
dominerer:
55% av 80+
37% av 90+

Aldersgruppenes fordeling i boligtyper i Arendal kommune

■ Enebolig ■ Tomannsbolig ■ Rekkehus, kjedehus og andre småhus
■ Boligblokk ■ Bygning for bofellesskap ■ Andre bygningstyper

Eldre frykter å bli alene når de mister lappen

En fersk undersøkelse viser at nordmenn er redde for å miste sosial omgang med familie og venner når de ikke lenger kan kjøre bil selv.

«Kommunenes største utfordring fremover er hvordan de skal klare å opprettholde og utvikle velferdstjenestene»

Gunn Marit Helgesen, KS

- Boligbyggingen må bidra til:
 - at flere eldre kan leve et liv mest mulig uavhengig av offentlige tjenester.

**Vi vil bo hjemme så
lenge som mulig.**

Ikke på en institusjon.

Knakk beinet på voldsoffer

ARENDAL: Føret da de tre mennene vildebeholdt bevisst. Så blempel der på beinet hans slik at de fikk. Så ville tre mennene med knyttet hånd så at han falt i bakken. – Heretter ble mønstret i Arendal i november 2013. Det er tatt ut av Statsadvokaten i Agder, som har tatt frem handlingen som stedd vunder særlig på de omstendigheter, met en

forvaring. – Det er en i-lidenskap. Mange tilfeller av vold mot kvinner i flere ganger i området og husholdningene. – Heretter ble mønstret i Arendal i november 2013. Det er tatt ut av Statsadvokaten i Agder, som har tatt frem handlingen som stedd vunder særlig på de omstendigheter, met en

tyvskule, brudd i høyre armbøyle og brudd i høyre leggbein, tre brudd i ribben. Voldsofferet ble som følger av vidnes 300 grammer vekt med i tre måneder etter hendelsen. – Heretter ble mønstret i Arendal i november 2013. Det er tatt ut av Statsadvokaten i Agder, som har tatt frem handlingen som stedd vunder særlig på de omstendigheter, met en

Turfolket satte sommerrekord

Heretter ble mønstret i Arendal i november 2013. Det er tatt ut av Statsadvokaten i Agder, som har tatt frem handlingen som stedd vunder særlig på de omstendigheter, met en

- Feil boligpolitikk kan koste dyrt

Vil ha boligvekst langs «kjøttbeinet»

LANGS KOLLEKTIVAKSEN: Blokk Watne-deltakeren forsvarer seg med at de følger opp tidligere arbeid. Her faktside fra 18. februar 2010.

Arendals byplanlegger slår til med en kraftig advarsel også til politikerne i nabokommunen: Dropp Linnheia og bygg heller i byen. – Feil boligpolitikk vil merkes på Grimstads kommunebudsjett, advarer Mike Fuller-Gee.

VISSE RØPE
visse@agderposten.no

– Jeg frykter at Grimstad kommune vil merke det på kommunebudsjettene om noen år, dersom de tillater en støvstilt utbygging med tusen boliger eller mer på Linnheia ved grensen til Arendal, sier Arendals byplanlegger Mike Fuller-Gee. Nybygg laget han ut mot både Blakke & Læs planer om boligblokk på Engene Panorama, og Blokk Watnes videre utbygging til 300 boliger på Engene.

dagens utfordringer på mange områder, vil han trekke frem behovet for endring i boligpolitikken som det mest presserende i årene som kommer. Blide når det gjelder hensynet til tilrettelegging, til trykkel for innbyggere – og hensynet til de kommunale budsjettene.

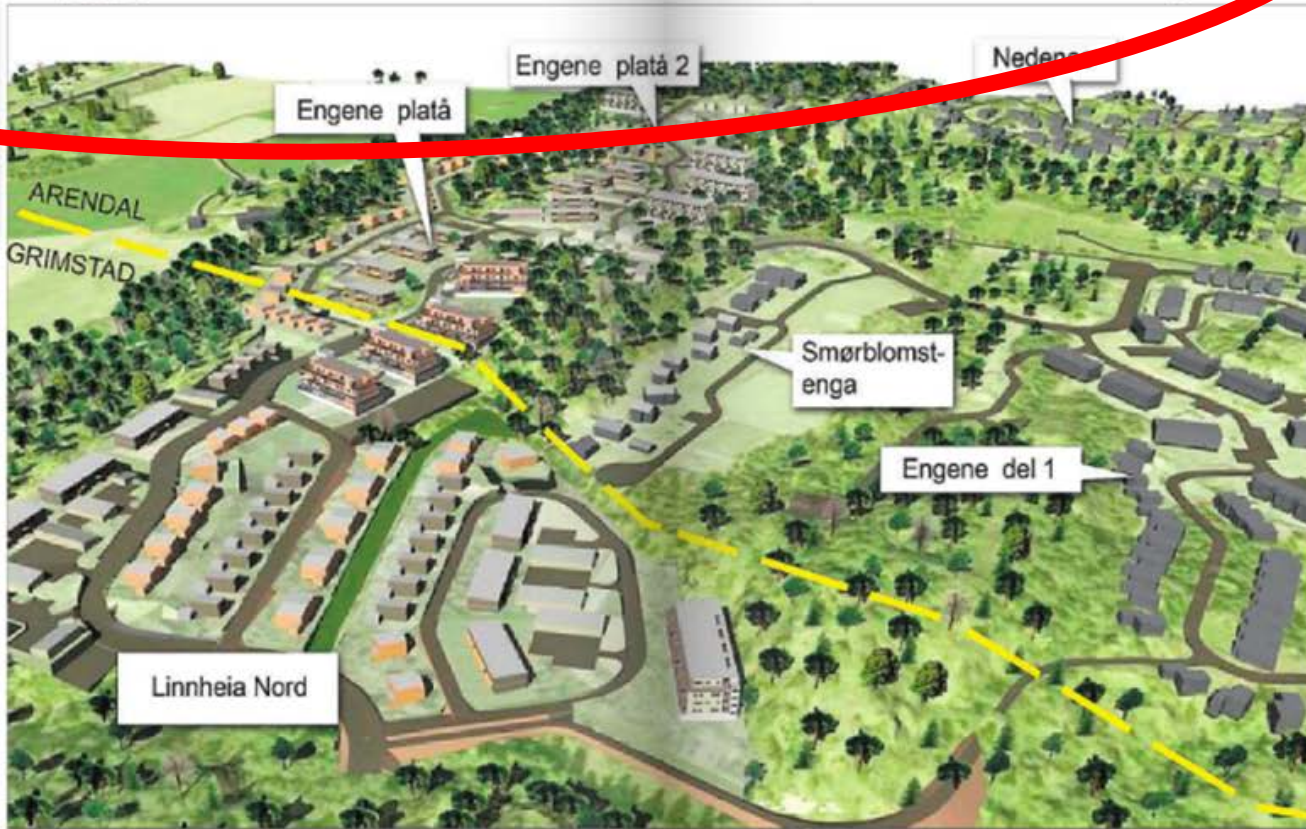
– Eldrebølgen – kall den gjerne for «eldre-tsunami» – er den mest kritisk utfordring for boligpolitikken i vår tid. I år er det cirka 40 prosent av alle våre boliger engnesom-tilholdning, og andelen øker. Mange ønsker seg mindre boliger og hager, fremholder byplanleggeren.

– Jeg tror at Grimstad, som de fleste kommuner i Norge, like mye trenger «strategiske boligplaner» på samme måte som man har laget «strategiske næringsplaner». Mange tror at fremtiden bare er å se ut det som er sen fortiden. Det er det absolutt ikke. Knet sagt det er det behov for en massiv omgang fra ombygging til tilrettelegging, fremholder Mike Fuller-Gee.

Bare 1 prosent bor i blokk
Han viser til at bare 1,1 prosent av befolkningen i Grimstad bor i boligblokker eller byggheter. Det er nesten halvparten av dette i Aust-Agder fylke som er på 2 prosent – og langt under landsgjennomsnittet som er på

12,8 prosent!

– Om man ser ut størrelsen på vår «eldre-tsunami» boliger, vil boligbeholdningen fra det offentlige kunne utsettes og minskes, argumenterer Fuller-Gee. I tillegg til at det vil gi

STORUTBYGGING PÅ KOMMUNEGRENSA: Blokk Watne er i gang med storbygging av boliger på grensen Engene Platå – der Engene Platå 2 enn ikke er påbegynt. Men over grensa mot Grimstad, på Linnheia del for Fevik,

eller nullatornstand fra butikker og busa, møteplasser og andre menestaker, påpeker byplanleggeren.

– Grimstad har svært få mange eneboliger i dag. Disse eksisterende boligene bør tilbys innflyttere og barnefamilier som ønsker bus, dobbeltparasje og hager nær skoler, barnehager og fotballbaner. Bygging av 1.000 nye familieboliger på nærliggende område fra butikker og busa, møteplasser og andre menestaker, påpeker byplanleggeren.

- Nei til blokker langt fra sentrum

medlem Arendal og Grimstad. Etter at 250 boliger er bygget i Engene del 1 – er de nå godt i gang med 250 nye på et planlagt enda flere boliger. Her kan det bli plass til over 1.000 nye boenheter.

REISSE: ANSLAN VIKER ÅS

Varaordfører: - Ikke ideell utbygging

Varaordfører og fungerende ordfører i Grimstad mener planen for utbyggingen Linnheia på grensen mellom de to kommunene ikke er ideell.

– Etter vår mening er ikke feltet ideelt. Det medfører at barn må

gjør vi særlig velt på utbygging langs kollektivaksen, rett opp med tanke på tilgjengelighet. Holmberg peker på at det er planlagt en større utbygging i Sjøveika, og at det også vil komme 3-400 nye boenheter ved Campus-området. Ellers er det vel bare Fuller-området igjen til

enn det allerede er. Holmberg mener at Grimstad bør se på muligheten til å få bygd seniorboliger, gjerne som samarbeid mellom Grimstad trosselskap og utbyggere. – Vi satser nå på variert tilbud av alle typer boliger, etterstømmer Mike Fuller-Gee har helt rett i at vi har «stuv-

FØLGER OPP V... i Engene

Bolig tilbake

Regiondirektøren avdeling Vest-Agder, B. Ikke uventet om mig med byplanlegger Mike Fuller-Gee. I

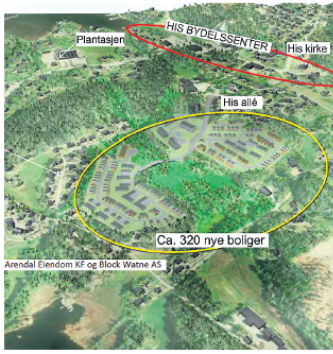
– Vi øker koll... Vi har bare... nye politikk... dal og Grimstad... om å bygge... traktoren mellom... fremholder de... landbruks- og... husproducent. – Det betyr at... til å bygge... fylkesråd 420... brukere, sier... Han medgir... har et poeng n

GODE KRITERIER FOR LOKALISERING AV BOLIGFELT

- 3-500 meter til kollektivholdeplass
 - 3-500 meter til butikk/service
 - 3-500 meter til rekreasjonsområder/turveidrag.
-
- Ideelt ligge under 1 km til skole, men bra også under 2 km til skole.
- NB! Områder som ligger over 4 km fra skolen bør unngås brukt til boligformål

Aksjonerte for skrotet boligfelt på Hisøy

320 BOLIGER: Slik tenker Block Watne og Arendal eiendom KF seg en revidert plan for Willumstad - med «bare» 320 boliger i stedet for opprinnelig tenkt ca 600. Vi har markert plasseringen av His Bydelsessenter, som også innebærer flere hundre nye boliger. **ID: ASPLAN MAK**

Block Watne stilte mannsterke for å få politikerne til å snu – og likevel gå for boligutbygging i skauen på Willumstad på Hisøy. Politikerne utsatte planen om His bydelsessenter – og tente nytt håp.

BYDELSEPLANER

Boligbyggerfirmaet Block Watne hadde mobilisert til møtet i Arendals kommunepalats onsdag der His bydelsessenter sto på sakskartet.

For halvannet år siden førte politikerne det svære boligprosjektet Willumstad fra kommunedirektøren. I skauen på Willumstad rett sør for Plantasjen på Hisøy – hadde Block Watne faktisk i samarbeid med kommunens eget eiendomselskap Arendal Eiendom KF – lagt planer for en storstilt boligfeltutbygging med opp til 600 boliger.

Strøk hele boligfeltet I forbindelse med at det skulle lages en helt ny plan for et helt

nytt bydelsessenter på His, et steinkast mot øst – vedtok et flertall av politikerne i Arendal bystyre imidlertid etter sterkt press fra velforeninger og Hisøy-folk å stryke boligfeltet på Willumstad.

– Dette dreier seg jo om mange arbeidsplasser for oss, sier Sigmund Hauge, en av de mange Block Watne-arbeiderne som var fremmøtt på tilhøringsplass på rådhuset for å følge den politiske behandlingen denne onsdagen.

– Forutsigbarhet

– Og det dreier seg om forutsigbarhet, følger distriktssjef Christen Wroldsen i Block Watne opp.

Han viser til at en stor del av Willumstad-området var farget gul som utbyggingsområde for boliger i flere tidligere kommunepalats, og fortsatt er det i den gjeldende. Men altså tatt ut under den rulleringen som nå pågår, fordi politikerne vil spare skogen til grøntområde og fritarealer.

Brukt over 10 mill.

– Vi har brukt masse penger på disse planene, etter ønske og positive signaler fra politikerne. Før all plutselig blir smudd, påpeker Wroldsen.

– Hvor mye penger har dere brukt til nå? – Over ti millioner. Utvalgsleder Nina Jentoft (Ap) foreslo at utvalget flyttet

MOBILISERER: Block Watne møter mannsterke frem på rådhuset når ni politikere i Arendals kommunepalats Block Watnes distriktssjef, Christen Wroldsen (blå skjorte til).

His bydelsessenterplan øverst på His bydelsessenter, men ingenting så mange arbeidere hadde tatt seg fri for å følge saken.

Utsett for befaring

Hun foreslo raskt selv å utsette realitetsbehandlingen til neste møte, og til man har gjennomført befaring.

Samtidig signaliserte Robert Myhren (H) et ønske om å se på mulighetene for boliger på Willumstad på ny.

Pensjonistpartiets Knut Arne Tveiten viste til at mange på Hisøy ikke var fornøyd med at det nå blir lagt opp til massiv

utbygging av opp til 800 boliger på His bydelsessenter, men ingenting så mange arbeidere hadde tatt seg fri for å følge saken.

Han signaliserte i et innlegg i Agderposten her om dagen, at Pensjonistpartiet vil gi massiv etableringen av et eget bydelsessenter der det sattes på massiv boligutbygging og mange byfunksjoner. Han frykter det vil svekke Arendal bysentrum.

Knut Arne Tveiten viste til det nye boligområdet ved Kirkeveien øst for His kirke. Han hadde snakket med utbygger, og meldte at de slet med salget.

– Jeg ønsker en byanalyse. Se hvilke konsekvenser dette

får for byen, sa Tveiten og sa han hadde fått mange henvendelser fra folk som ikke liker utviklingen. Han viste til det flatsprengte området i Kirkeveien – Folk ønsker ikke flere slike krater som her og på Strømsbuletta, fremholdt Tveiten.

Kommunepalatsvalget vedtok forslaget om utsettelse enstemmig, etter en debatt om de problemstillinger som skal tas opp under og etter befaringen.

Dermed er det duket for befaring i neste møte, før saken tas opp på His bydelsessenter tas opp på ny. Da skal innspillet om å se

Det handler om forutsigbarhet, området har lenge vært avsatt til boliger og vi har planlagt for over 10 millioner kr.

behandler planen for His bydelsessenter. – Dette er snakk om arbeidsplasser for oss, sier Sigmund Hauge (helt til v). Det handler også om forutsigbarhet, sier **FOTO: VIDAR FLØIDE**

på Willumstad igjen også vurderes.

Ytterligere redusert forslag Christen Wroldsen i Block Watne opplyser til Agderposten at de nå nylig har spilt inn enda et forslag.

Før forrige runde i kommunepalatsvalget, spilte de inn en utbygging som var halvert i forhold til de første 600 boligene. I den nye skissen ble det lagt inn 320 boliger.

Etter at Arendal Eiendom KF har trukket seg fra utbygging på kommunens arealer etter entydige nye politiske signa-

ler om grøntområde, har Block Watne nå spilt inn en enda mer redusert utbygging.

– Som førsteprioritet har vi spilt inn to parallerer her som vi har avtale med grunneiere om, sier han og peker på det nye kartet.

To felt med 110 boliger

– Dette dreier seg om 60 boliger i det ene feltet, og 40-50 boliger i det andre, påpeker Wroldsen. Og sier at de subsidiært prioriterer utbygging i det nordligste feltet, med plass til 60 boliger.

– Da snakker vi altså om en tittel av det første, sier Wroldsen.

Han betegner planene for His bydelsessenter og tett boligbygging med opp til 800 boliger – for «et luftslott». Og viser til at folk vil ha den type boliger de tilbyr, med greie eneboliger og nærhet til skog og turområder.

– Er håpet tent på ny etter at politikerne nå utsette saken, og åpnet for et nytt Willumstad-innspill?

– Ja, jeg har fortsatt trua på at fornuften skal seire, sier distriktssjef Christen Wroldsen i Block Watne.

► **Vidar Fløide** vil@agderposten.no

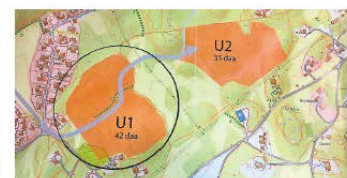

BYDELSESSENTER: His er den første bydelsessenterplan som behandles når Arendal. Nå skal utpeke bydelsessenter for forfetting, kollektivtøsting og senterfunksjoner.

FAKTA

HIS BYDELSESSENTER

► Forslaget til kommunedirektøren for His bydelsessenter i Arendal omfatter om lag 1200 dekar, og har med seg hele Willumstadområdet, områdene rundt Plantasjen, Engeneveien, samt arealene rundt Kirkeveien og nordover mot Lysheia. ► I august 2015: la kommunepalatsvalget i Arendal planen ut på høring, med en del endringer. ► Flertallet tok ut Willumstad som boligområde selv om det er gult i gjeldende kommunepalats. Og kombi-arealer ble det vedtatt minimum 4 og maks 6 etasjer. ► Etter at fylke og fylkesmann reiste innsigelse, har næringsrådet i His bydelsessenter mellom kirke og rundkjøringen ved gamle biltilsynet måttet reduseres til 7000 m². Planen åpner imidlertid for nærmere 800 nye boliger.

ENDA MER REDUSERT: Etter at Arendal Eiendom KF har trukket seg fra utbygging på kommunens arealer, har Block Watne nå spilt inn en enda mer redusert utbygging på Willumstad. Det er disse to feltene med henholdsvis ca 60 (U1) og 40-50 boliger (U2). U1 er gitt 1.-prioritet.

FRAMTIDAS LOKALSAMFUNN

”Det krever en landsby å oppdra et barn”.

«Gi nytt liv til bygda vår»

- Vi som bur i bygda vår burde ha makt nok til å gjere noko, slik at bygda vår får eit løft og vi kan skape nye arbeidsplassar her og eit sterkare fellesskap både på den kulturelle arenaen og den handels-baserte!

”Landsbytenking”: Gangavstand med butikker, kontorer, skoler og boliger.

Iveland kommune, Aust-Agder

INNBYGGERMEDVIRKNING

- Hva ønsker folket?

Iveland vil ha landsby

Iveland kommune har søkt om bolyst-midler for å bygge landsby i tettstedet Birketveit.

ANNA KRACKSTAD

ansjefagligpost@iv.no | 91 00 07 04

– Skal Iveland kommune forsøke å vokse må vi kunne tilby leiligheter i sentrum. Nå må de som vil ha leilighet enten flytte til Birkeland eller til Verresås, sier næringssjef i Iveland, Egil Mølland.

I samarbeid med Agder Wood har Iveland planlagt landsbyprosjektet «Åkles» med 26 leiligheter, næring og kulturbygg i kommunens administrasjonssenter Birketveit. Det er søkt bolystmidler fra Kommunal- og regionaldepartementet. Ifølge Mølland har Ivelands søknad topprioritet av søknadene fra Aust-Agder fylkeskommune.

«Vi starter grunnarbeidene til høsten»

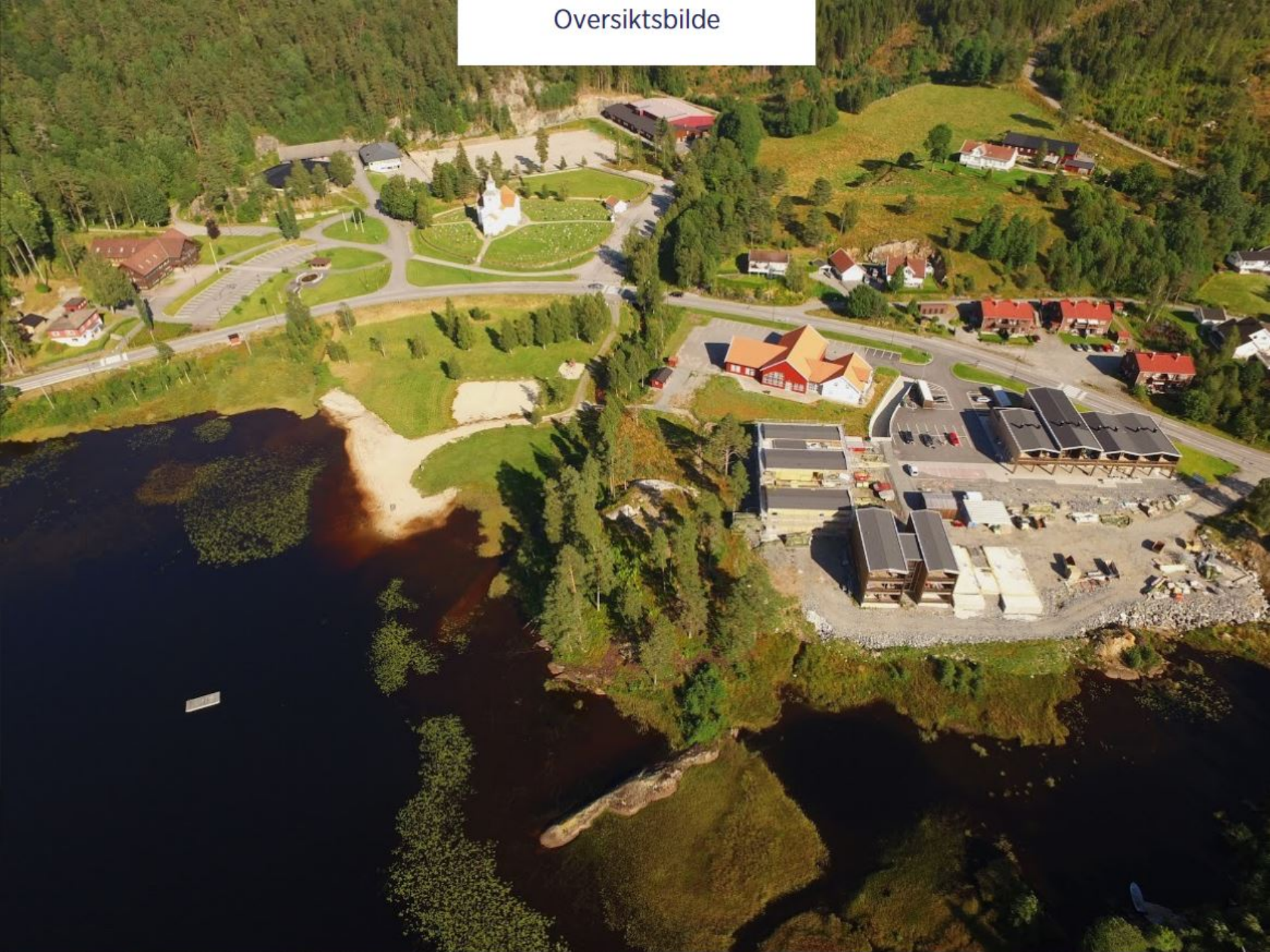
– Uansett om vi får midler eller ikke, starter vi nå arbeidet.

NYTT SENTRUM: Næringssjef Egil Mølland med modellen av fremtidens landsbyen «Åkles» som skal bygges i kommunens senteret Birkeland.

FOTO: STEIN HARRILD ØICARØ

Oversiktsbilde

"Åkle", Iveland sentrum

ARENDA
KOMMUNE

< 2023 >

Nytt bibliotek på Iveland

Av: Radio Loland

Publisert: 18.11.14

Biblioteket på Iveland flytter til nytt næringsbygg på Åkle og dette markeres med fire ulike arrangement mandag 24. november.

Det nye biblioteket vil i stor grad være ubetjent. Det settes opp en selvbetjeningsautomat som er enkel i bruk. En forutsetning for bruk er et nasjonalt lånekort, som benyttes ved inn- og utlevering, skriver Iveland kommune på sin nettside.

Du kan lese saken her:

www.iveland.kommune.no/nytt-bibliotek-paa-akle.5621182-294426.html

TUYA
SVE & INTERIØR

Man in a dark jacket talking to a woman.

Woman in a yellow cardigan with arms crossed.

Skjønnlitteratur
voksne

Bestillingskontoret
Torsdag kl. 10-18.30
Fredag kl. 10-13.30

Iveland kommune

Iveland folkebibliotek

TILVÆRNET
SKJØNNE
UTSIKTER

RO
RO
RO

Posten: A

Betjent bibliotek:

Tirsdager kl. 12.00-18.00 samt torsdager kl. 09.00-13.00.

Tilgjengeligheten til det nye biblioteket ***identisk med butikkens "åpningstider."***

"For første gang samles bygdefolk uten at de har et arrangement å gå til. Folk som ikke har vært ute på årevis tar plutselig en kaffe sammen på Åkle".

Varaordfører Aasen

40 prosent økt omsetning

Det måtte et stortingsbesøk til for å få fram hvor positiv sentrumssatsingen i Iveland har vært for innlandskommunen.

IVELAND

– Fantastisk. Jeg har vært i mange små kommuner som ikke våger satsing, men dette er første besøk i Iveland. Her ser man hva som kan skapes hvis viljen er der, sa Aps landbrukspolitiske talsmann Knut Storberget, mandag morgen.

Mange prominente ivelandinger var beordret ut av varaordfører Sig Tove Aasen (Ap) for å ta i mot Storberget. Det er ikke hver dag det er stortingsmann i kommunen.

Rundt 30 mennesker ventet på Storberget klokken 09.00. Innen i Åkle (sentrumsbygningen) arbeidet et par stykker under høytrykk for å få berdig frokosten.

– Iveland fortjener nasjonal oppmerksomhet. Med litt statlig hjelp og masse pågangsmot er det skapt et kommunesenter som alle vil bli i. Jeg er veldig imponert, sa Storberget.

«NESTEN ET STED»

Det var rett etter år 2000 det begynte. Da reiste fotograf Morten Krogvold omkring i landet. Han besøkte Iveland og sa: «Iveland er nesten et sted».

Om ikke ivelandingene ble fornærmet, ble de i alle fall prøvsert nok til å agere.

Etter hvert fikk ungdomsskolelevene oppgaven med å tegne fremtidens sentrum. Deretter kom statlige midler inn, cirka 2,5 million kroner. Det ble arbeidskioskanne, og i november i fjor sto sentrumsbygningen Åkle ferdig.

Den inneholder kolonialbutikk,

Stortingsrepresentant Knut Storberget mener små kommuner over hele landet kan lære av Iveland. Her taler han etter å ha sett rundt inne i Åkle, det nye sentrumsbygget. FOTO: ODD-INGE RØNNING ULLEBERG

kafé, bibliotek, matrikalsamlingen til kommunen og postkontor.

Med siden er det første leilighetsbygget satt opp litt nirt og på gang. Under det hele har kommunen bygd parkeringskjeller. Den selges ut etter hvert som byggmester Jørgen Døvlund får solgt leiligheter.

I Åkle er sju av åtte leiligheter solgt, i det første leilighetsbygget ved siden av er fire av seks solgt.

SELGER MYE MER MAT

– Jeg har økt omsetningen i butikken med mellom 30 og 40 prosent de første månedene i år sammenlignet med i fjor, forteller nærløpmann Linda Briet.

Hun vil ikke ut med omsetningsstall, men sier Åkle har betydning for mange nærbutikken hennes. De nye lokalene får

ivelandingene til å handle i Iveland og forbi passereende ut i stoppe.

Briet har engasjert kokk Jo Henning Fjernerros på full tid. Hver dag serveres middag og full pakke i den lille kafeen.

BEDRE HELSE

For første gang samles bygdetolk uten at de har et arrangement å gå til. De bare samles.

– Sykepleiere snakker om friske mennesker. Folk som ikke har vært ute på årvis, tar plutselig en kaffe sammen på Åkle, reklamerer varaordfører Aasen.

Psykiatrisk sykepleier Berit Marie Simdland vil ikke belære alle, men sier det er helt riktig at hun har uttalt at sentrumsbygget har helseeffekt, fordi mer sosial aktivitet alltid er positivt.

Butikkinnehaver Linda Briet har omsetningsøkning på 40 prosent i matbutikken. Hun har ansatt kokk Jo Henning Fjernerros. Kafeen går også greit. FOTO: ODD-INGE R. ULLEBERG

– Iveland har blitt et sted. Hver gang jeg er innom, sitter ungdom og spiser pizza, og voksne og drikker kaffe, sier ordfører Gro Anita Mykjåland (Sp).

Arbeiderpartiet hadde 13 stortingsfolk på turne rundt på Agder mandag. Partiet har bestemt seg for å sende ut politiker over hele

landet for å lære.
– Simå steder over hele landet kan lære nye av Iveland, sa Storberget.

TEKST: ODD-INGE RØNNING ULLEBERG
e:od.inge.ulleberg@avis.no - 90917477

- Butikken har engasjert kokk på full tid. Hver dag serveres middag og full pakke i kafeen.

- Hver gang jeg er innom, sitter ungdom og spiser pizza og voksne drikker kaffe.

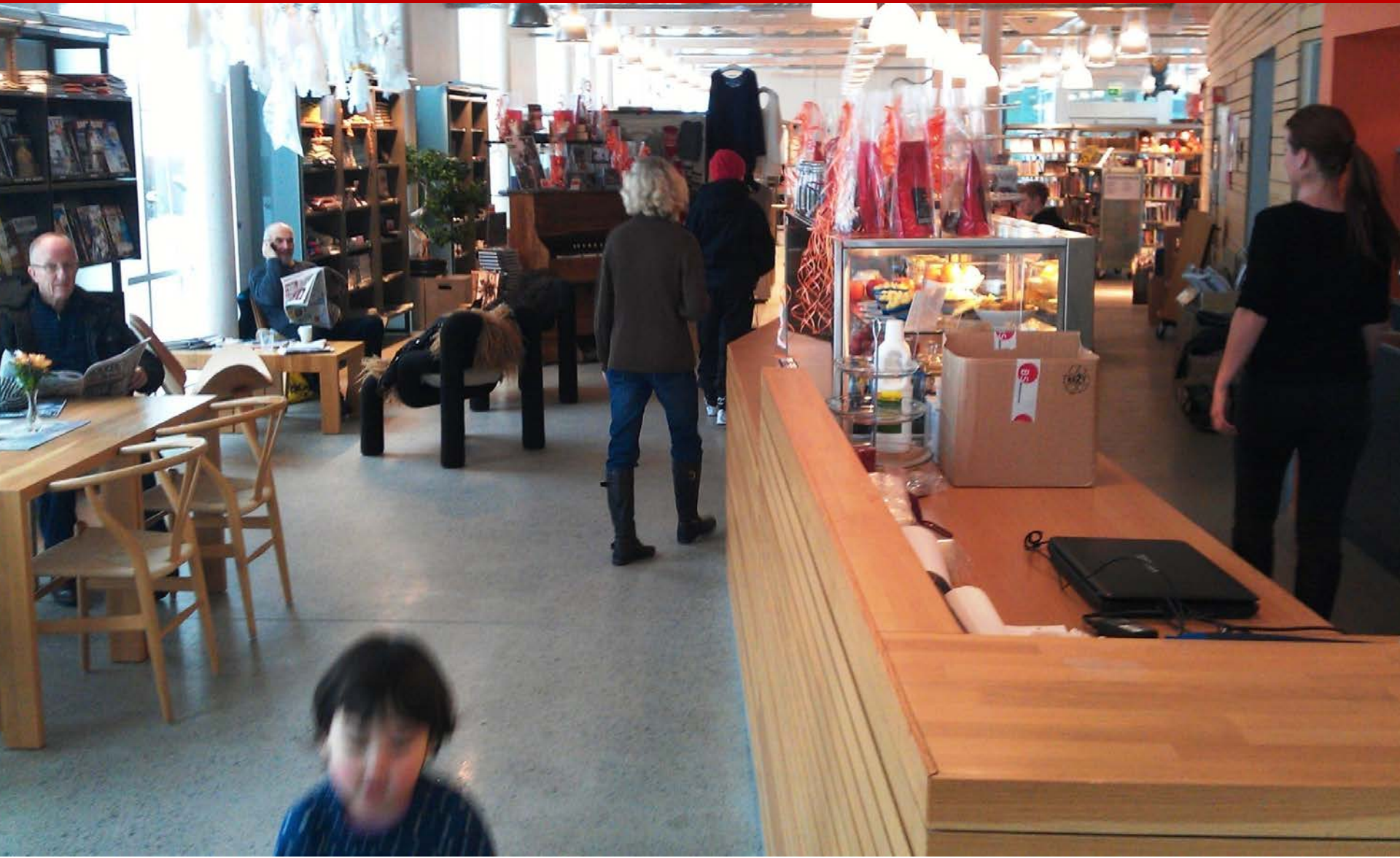
Ordfører Gro Anita Mykjåland (SP)

ARENDALE KOMMUNE

ARENDALE
<2023>

- Vigeland, Bibliotek og museum
- Lindesnes: 5 000 innbyggere

Kulturtorvets Kafé

Kopp kaffe	20,-
Kaka	25,-
med krem	30,-
Juice	15,-
Cappuccino, Caffé Latte, Caffé Mucca	35,-/40,-
Espresso/Americano	25,-
Chai Latte	35,-
Karne te	25,-
Brownies	25,-
gode kakor	25,-
eplemuffins	25,-
torvet sin gulstmuffins	25,-
Rachel sin brownies	30,-
ger knekkebrød	25,-
over/pallegg	5,-

LINDSNES KOMMUNE

Apocena
Kaffe & Te

130,-

EPLE-MUFFINS

GJALLOT-MUFFINS

ARENDA
KOMMUNE

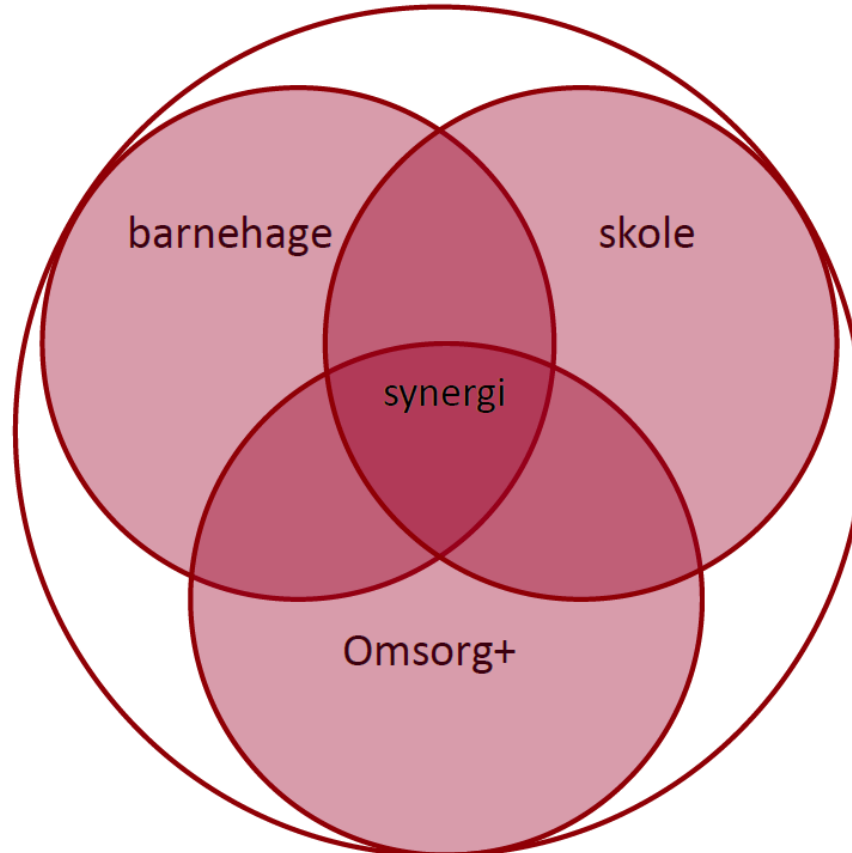
< 2023 >

FRAMTIDAS LOKALSAMFUNN:

SYNERGI mellom funksjoner og aldergrupper

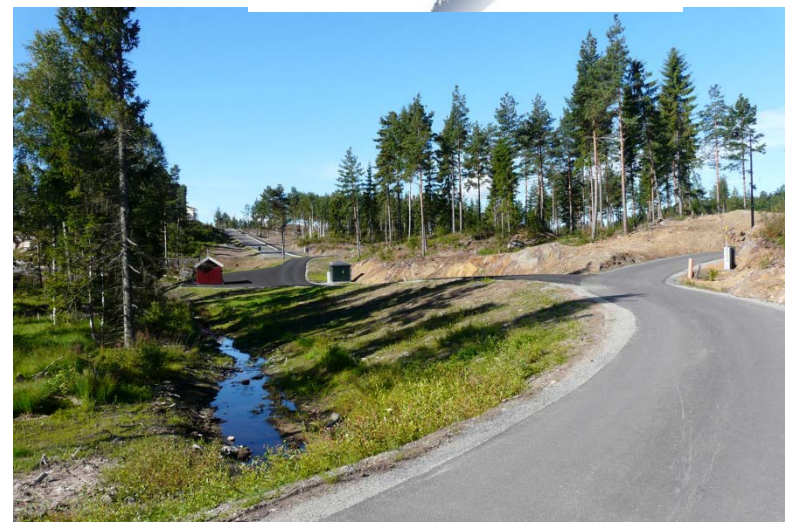

.....da må vi tenke nytt

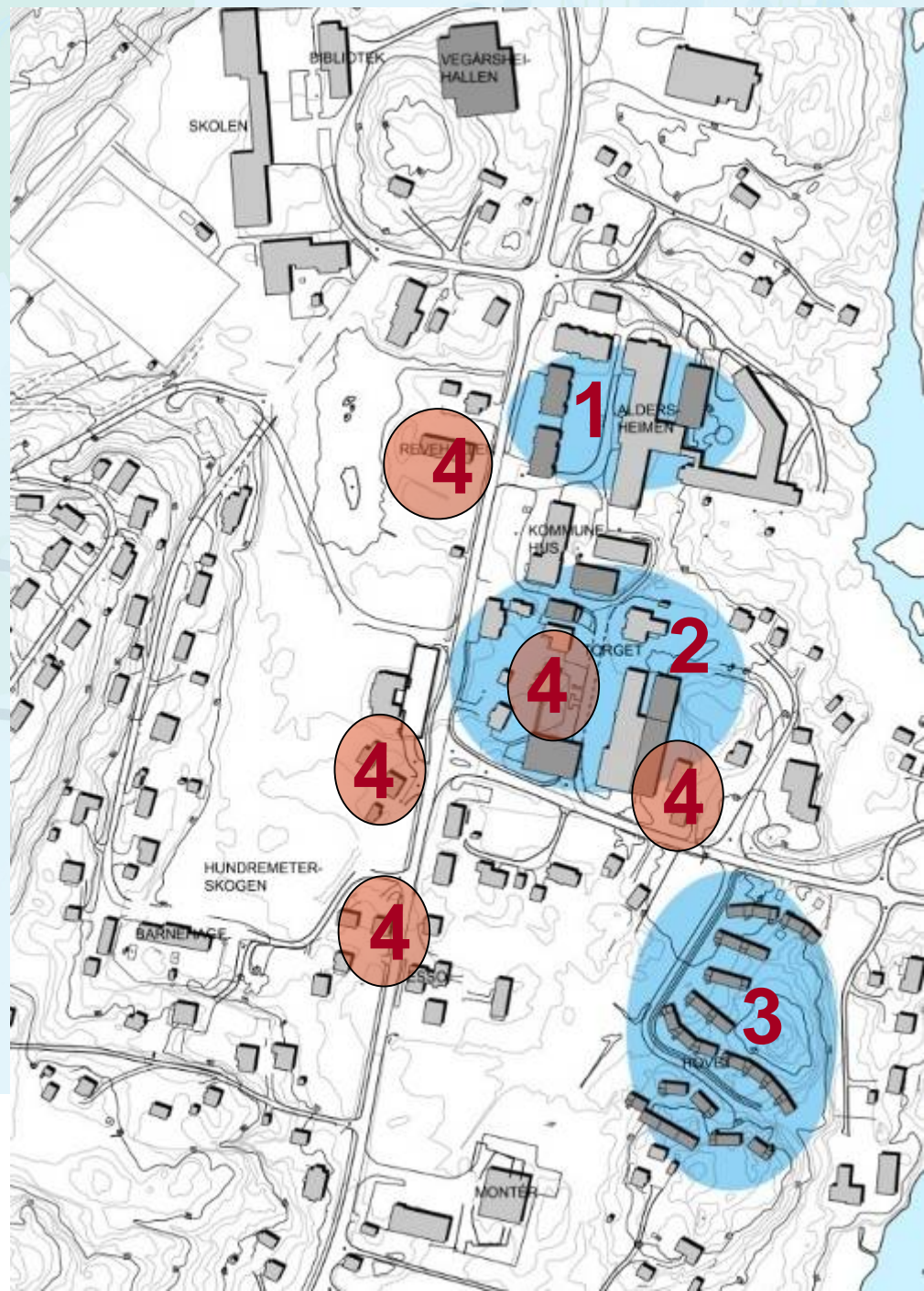

Lokalsamfunnsutvikling i Vegårshei

- Planlagt utvikling

Fortetting: Fra låver til boliger – 20 leiligheter

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA
< 2023 >

Tre boliger av falleferdig låve

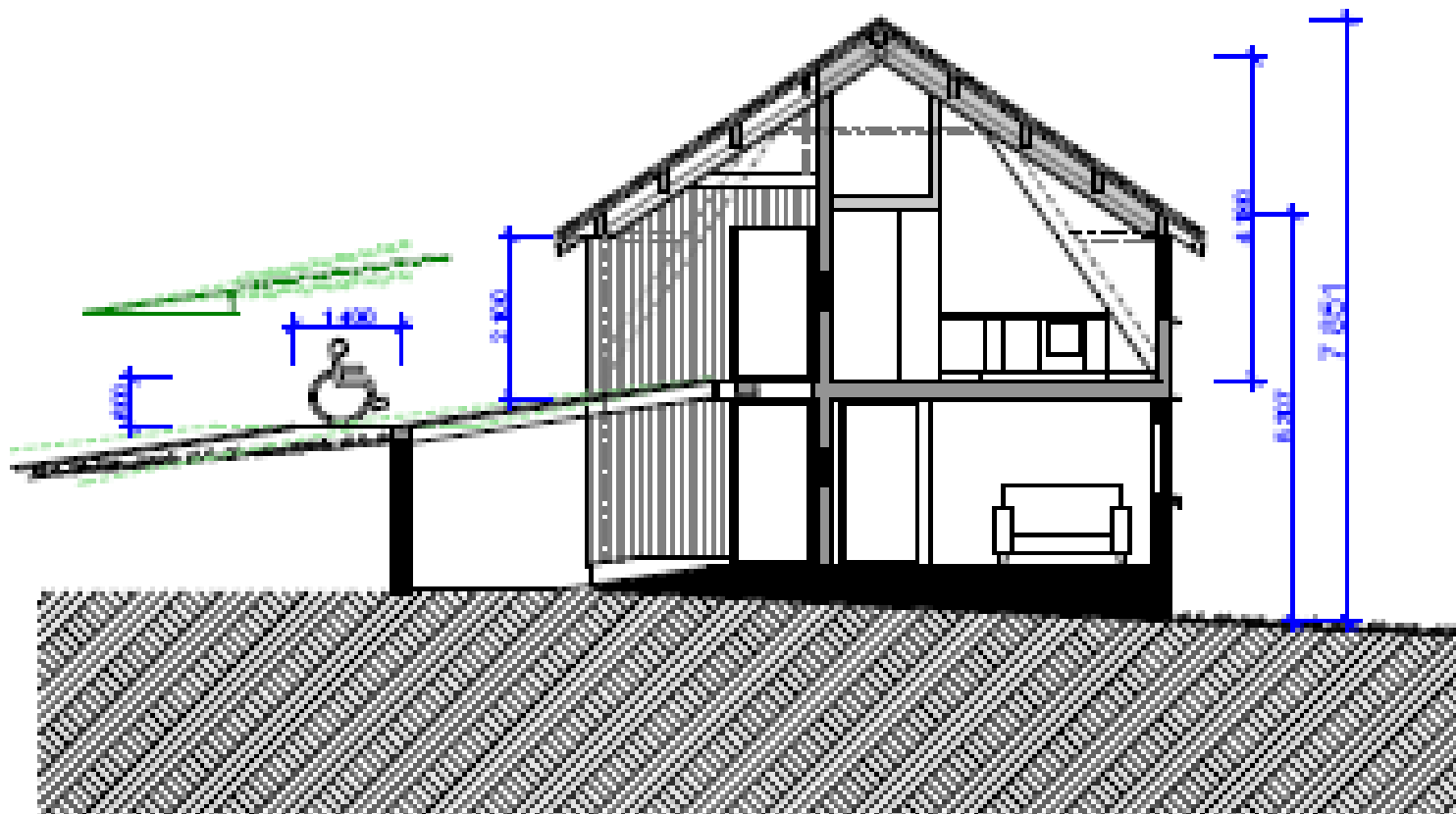

- Husbanken og «Den levende bygda» støtter plan om å bygge leiligheter i en låve i Myra sentrum.
- Den falleferdige låvebygningen i sentrum av Myra skal fortsatt se ut som en låve, men likevel romme tre moderne leiligheter. Eierne Håkon og Einar Stebekk har fått Husbanken med på å lage et ganske unikt «låveprosjekt», som de satser på å realisere neste år.

Tvedestrandsposten 22.01.2008

Snitt A-A'

Trives: Tordis Bråten, Ida Stormyr og Ingeborg Smeland er godt fornøyd med å bo i den gjennombyggede låven i Myra. Her lever de hver sin leilighet. Foto: Øyvind E. Omsås

Ikke fjes lenger: Tordis Bråten har blitt en fin og koselig stue. Her er det ikke rype som man ser av et fjes lenger.

Gammel bjelke: Denne gamle bjelken i leiligheten til Ingeborg Smeland ligger akkurat slik den lå på låven.

På «låven» sitter damene

- Du er heldig som har fått hele fjøset, sier Ida Stormyr til Tordis Bråten. Selv bor Ida i kornløa, mens Ingeborg Smeland bor i høyløa. De tre damene trives alle i den fine låven i Myra på Vegårshei.

Fjøsvinduer: Murene i det gamle fjøset er bevart, og vindustrekkene er den samme. Tordis kjøpte kortsatt bil, og har bilen stående på utsiden av leiligheten.

en bevares, og den måtte restaureres slik at den utvendig så ut som en låve.

Tre leiligheter

Nå er låven bygd om til tre moderne og greie leiligheter. En

på drøyt 70 kvadratmeter i det gamle fjøset i 1. etasje, og to leiligheter på ca. 35 kvm. i de tidligere løene, med inngang fra låverua.

Det er veldig lite som minner om fjøs i den hjemme-

koselige leiligheten til Tordis Bråten. Det eneste midte være at vinduene i stua er forholdsvis små. Ved ombyggingen måtte det brukes samme type vinduer i fjøsmuren som tidligere.

I leilighetene til Ingeborg Smeland og Ida Stormyr er det høyt under taket i stua, og det er spart en gammel løvebjelke.

Midt i smørøyet

I september kunne de tre damene flytte inn i hver sin leilighet som de leier.

-Vi bor midt i smørøyet, sier Tordis.

-Her er det kort vei til butikken, banken og klesbutikken. Her er jo alt! sier hun.

De tre damene hadde alle lyst til å bo i sentrum på Vegårshei på sine eldre dager.

-Det har ikke vært så lett å få tak i leiligheter her i sentrum, og det er heller ikke lett å få en tryggebolig eller omsorgsbolig her, forteller Tordis Bråten.

Tidligere har eierne av denne låven bygd om det gamle bolighuset ved siden til to leiligheter. Her bor det også to damer i hver sin leilighet, og alle fem møtes ofte og har et trivelig sosialt fellesskap.

Meldte sin interesse

Tordis forteller at hun for et par år siden var på besøk hos en av damene i bolighuset, da det ble snakk om leiligheter i den gamle låven.

-Å, der kunne jeg tenke meg bo! sa Tordis allerede den gangen. Og med både hun og flere andre interessenter til leilighetene ettervert, kunne huseierne for alvor begynne å planlegge prosjektet.

Det er arkitekt Atle Goutbeek som har tegnet den nye låven, og tømrer Oddvar Langen som har hatt det krevende byggearbeidet.

ØYSTEIN K. DABBO.

Notes: Tordis bor i «leiligheten» i 1. etasje, mens Ida og Ingeborg må opp på ålvebrua for å gå inn i sine leiligheter.

ARENDALE
KOMMUNE

Bokollektiv – 5 enkefruer på tunet

Nå bor Liv i i hovedhuset, og Tordis bor i låven.

- Herfra er det gangavstand til alt de trenger og gode venner.

ARENDAL
KOMMUNE

ARENDAL
<2023>

Gammelt fjøs kan bli «bygård» på Vegårshei

Kom til Vegårshei for å lære om utvikling

Norske småkommuner: Befinner seg der Vegårshei var for seks år siden, og ønsker å lære

I 2006 satte Vegårshei som mål å ha 1.950 innbyggere innen 2018. Det målet nådde kommunen allerede i år. Nå vil andre kommuner i Norge lære av Vegårshei.

Onsdag kom en hel buss med representanter fra kommuner i Buskerud, Husbanken og Buskerud fylkeskommune til Vegårshei. Formålet var å trekke lærdom av de grepene Vegårshei har gjort for å snu utviklingen og omdømmet.

«Den levende bygda»

I 2006 var innbyggertallet i Vegårshei omtrent det samme som i 1940, det vil si rundt 1850 personer. Riktignok var situasjonen forbedret siden midten av 70-tallet, da folketallet var helt nede i 1650. Men på midten av 90-tallet stagnerte utviklingen på ny, og folketallet var synkende. Samtidig begynte befolkningen å «forgubbes» og arbeidsplassene forsvant.

Kommunen skjønte den måtte ta noen grep for å snu utviklingen. Så da kommuneplassen 2006 - 2018 skulle utarbeides, ble det etablert et prosjekt kalt «Den levende bygda». Prosjektet hadde fokus på bolig, næring, kultur, markedsføring og tettstedsutvikling. Hovedmålet var 1.950 innbyggere innen 2018. Husbanken, fylkesmannen i Aust-Agder og Aust-Agder fylkeskommune ble engasjert som

Lærevillige: Delegationen fra Husbanken og Buskerud stortrivdes på Heia. Rådmann Ole Petter Skjævestad, ordfører Kjetil Torp og rådgiver Chantal van der Linden fortalte dem om grepene kommunen har tatt. Deretter fikk de en omvisning i bygda. (Foto: OLAV LOFTESNES)

Batteriparken, Hammerfest: Boliger innenfor tøffel-avstand til alt

TOPPLEILIGHETER I HAMMERFEST SENTRUM

- // Takterrasse med vinterhage
- // Flott utsikt og en grønn park
- // Innendørs parkering
- // Innflyningsklar mai 2015
- // www.BatteriParken.no

BATTERI PARKEN

sentrusleiligheter på toppen

Omsorgssenter

- 60 beboere, 15 omsorgsboliger
- Dagsenter. Storstua
- Hjemmetjenesten

+ 43 privat leiligheter + P.hus for sentrum (300) + Bypark

Batteriparken: Omsorgsbygg midt i byen

Utfordrende situasjon for helse- og omsorgstjenestene:

Klarer ikke å håndtere eldre

Aldri har OECD-landene hatt mer helsepersonell, og Norge ligger i toppsjiktet. Utviklingen går likevel ikke fort nok til å holde tritt med behovet.

I en fersk rapport fra Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) blinker de gule varsellyktene: – For mange liv går tapt i OECD-land fordi helsestjenestene ikke forbedres raskt nok til å håndtere en aldrende befolkning og et økende antall pasienter med kroniske sykdommer, slås det fast i en pressemelding fra organisasjonen.

Rapporten viser at selv om det er store forskjeller mellom landene inntil nå, har alle stort rom for forbedringer, ikke minst gjelder det oppfølging av usunne vaner og livsstil som forebygging av helseproblemer. Norge er det landet der det offentlige bruker mest penger per innbygger på helse, men beskjeden er klar:

– Ingen land leverer på topp på alle nøkkelområdene for kvaliteten på helse- og omsorgstjenester, ikke engang de som bruker mest.

Leger og pleiere

Norsk helsevesen og befolkningens helse kommer bra ut sammenlignet med de andre 33 medlemslandene. Norge har stadig bedre overlevelseshastigheter for de sykdommene som oftest medfører død, som hjerte- og karsykdom og kreft.

Vi har også flere leger og sykepleiere per innbygger enn de fleste andre land, og de har tilsynelatende bedre tid per pasient. For eksempel hadde hver lege i Norge i snitt 975 konsultasjoner i 2013, som er nesten minst av alle i OECD.

Til sammenligning hadde legene i Korea 6.732 konsultasjoner

hver samme år. I Norge gikk folk til legen i snitt fire ganger i året, i Korea var tallet 13. En årsak til forskjellen er god tilgang i Norge på annet helsepersonell, for eksempel på helsestasjoner, som tar seg av mange mindre konsultasjoner.

Arendal 2018: Vekst 67 år +

Folkemengde 1. januar, etter region, alder, statistikkvariabel og år

0906 Arendal

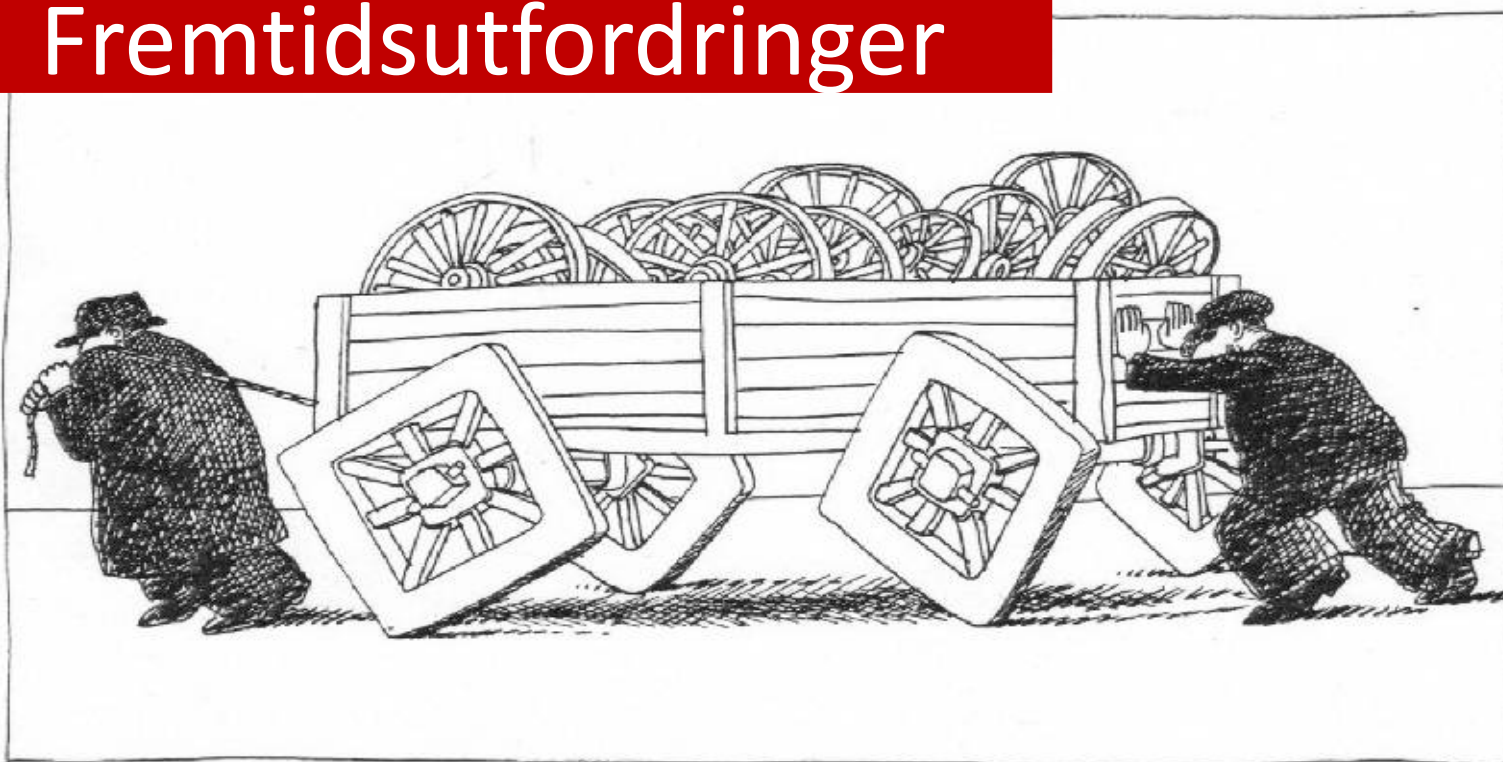
	Personer			endring
	2017	2018		
0-5 år	2 946	2 879	-67	
6-15 år	5 455	5 485	30	
16-19 år	2 346	2 274	-72	
20-66 år	26 975	26 926	-49	
67 år eller eldre	6 854	7 081	227	
sum	44 576	44 645	69	

Liv – Rom -Hus

Tusen takk for oppmerksomhet.

Fremtidsutfordringer

ARENDA
KOMMUNE

ARENDA

2023